

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 239

**Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman
Şirketleri Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe
Komisyonu Raporu
(1/601)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Kanun Tasarısı Yenileme Tezkeresi	4
• 1/601 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	5
- Madde Gerekçeleri	6
• Alt Komisyon Raporu	15
• Muhalefet Şerhi	23
• Alt Komisyonun Metni	24
• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu	42
• Muhalefet Şerhleri	48
• Tasarı Metni	52
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	52

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG/101-30/1413

23/3/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan 1/707 Esas Numaralı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu Tasarısı"nın yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-691/1715

28/4/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 10/11/2008 tarihinde kararlaştırılan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/601)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Bankalar ve finansal holding şirketleri ile diğer kanunlarda ve ilgili mevzuatta yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin; kuruluş ve faaliyetlerini, yönetim ve teşkilat yapısını, birleşme, bölünme, hisse değişimini ve tasfiyelerini düzenlemek, uygulamak, uygulanmasını sağlamak, uygulamayı izlemek ve denetlemek" hükmü ile bahse konu şirketleri düzenleme ve denetleme yetkisi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna verilmiştir.

Finansal kiralama şirketlerinin kuruluş ve faaliyetleri 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile; faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve faaliyetleri ise 3/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir.

Ancak, finansal sektörde görülen değişiklikler ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar neticesinde bu düzenlemelerin, söz konusu şirketlerin güvenilir ve etkin bir şekilde faaliyetlerini yerine getirebilmeleri yönünden yeterli olmadığı görülmektedir. Bahse konu şirketlerin günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilen yasal düzenlemeler çerçevesinde faaliyet göstermelerini ve kuruluş ve faaliyetlerinin tek bir kanun çatısı altında düzenlenmesini teminen bu Tasarı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede;

- Finansal kiralama şirketlerinin sahip olmaları gereken asgari ödenmiş sermaye tutarları günün şartlarına uygun hale getirilmektedir.

- Şirketlerin etkin gözetim ve denetimleri için gerekli yasal alt yapı tesis edilmektedir.

- Şirketlerin işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen zararlarını karşılamak amacıyla şirketlere karşılık ayırmak zorunluluğu getirilmekte, bu karşılıkların tamamının, ayrıldıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edileceği hükme bağlanmaktadır.

- Şirketlerin faaliyet izni alabilmeleri için Kanunda öngörülen asgari sermayelerinin yüzde beşi tutarında sisteme giriş payı ödemeleri hükme bağlanmaktadır.

- Finansal kiralama işlemi tanımı, uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmektedir.

- Finansal kiralama sözleşmelerinin hukuki niteliği, sona ermesi, tarafların hak ve borçları gibi hükümler, uygulamada karşılaşılan sorunları bertaraf edici bazı değişiklikler yapılmak suretiyle, mülga Finansal Kiralama Kanununda yer aldığı şekliyle korunmaktadır.

- Operasyonel kiralama, alt kiralama, yazılımların kiralanması, sat-geri kiralama, yurtdışından ülkemize yapılacak finansal kiralama işlemleri, süre, tescil gibi konularda uygulamanın önünü açacak yeni hükümler ihdas edilmektedir.

- Tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulmakta ve şirketlerin ilgisine göre söz konusu birliklere üye olma zorunluluğu getirilmektedir.

- Faktoring işlemlerine konu olan alacakların gerçekleşmiş bir ticari faaliyetten doğmuş olmasını ve aynı faturaya dayalı alacakların birden fazla faktoring işlemine konu edilememesini teminen Faktoring Şirketleri Birliği nezdinde Fatura Merkezi Kayıt Sistemi kurulması öngörülmektedir.

- Mevzuata aykırı işlem ve uygulamaların engellenmesini teminen idari ve adli cezalar getirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Finansal piyasalarda meydana gelen gelişmeler ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar neticesinde kredi sistemi içinde yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin güvenilir ve etkin bir şekilde faaliyetlerini yerine getirebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Madde ile, Kanunun kapsamı, Türkiye'de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, maddede, bankaların faktoring işlemleri ile katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının finansal kiralama işlemlerinin Kanuna tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Bununla birlikte, finansal kiralama şirketlerince faaliyet kiralaması yapılabilmesi mümkün kılınmakla birlikte, bu faaliyetler hakkında Kanunun finansal kiralama sözleşmelerine ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanmasında ve finansman şirketlerinin konut finansmanı faaliyetlerine ilişkin olarak diğer Kanunlarda yer alan özel hükümlerin saklı olduğu belirtilmiştir.

Madde 3- Madde ile; Kanunda öngörülen yapı ve süreçlerin daha iyi anlaşılabilmesi, anlam bütünlüğünün ve terim birliğinin sağlanması, Kanunun uygulanmasının kolaylaştırılması amacıyla, sıklıkla geçen temel kavramlar tanımlanmıştır.

Madde ile birlik, faaliyet kiralaması, finansal kiralama, kontrol, şube ve temsilcilik tanımları ilk kez getirilmiştir.

Madde 4- Madde ile, şirketlerin, denetim ve gözetime elverişli, faaliyetlerini emin ve güvenilir bir şekilde icra edebilecek, finansal piyasalarda güven ve istikrara zarar vermeyecek bir ortaklık yapısına, iyi yönetime, yeterli mali güce, gerekli organizasyon yapısına sahip olması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, şirketlerin kuruluş izinlerinin, Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla verileceği öngörülmüştür.

Madde 5- Madde ile, şirket kuruluşu için aranan şartlar düzenlenmiş ve finansal kiralama şirketlerinin asgari kuruluş sermayeleri günün şartlarına uygun hale getirilmiştir. Ayrıca, kuruluş aşamasında planlanan faaliyetleri gerçekleştirme ehliyetinden yoksun, sisteme zarar verebilecek, etkin denetimi engelleyecek ve iyi yönetime sahip olmayan şirketlerin sektöre girmelerinin önlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 6- Madde ile, şirket kurucularında aranan şartlar düzenlenmiştir.

Tüzel kişiliği haiz olan kurucuların gerçek iradelerini idare ve temsile yetkili organları göstermekle birlikte, bu irade üzerinde tüzel kişiliğin kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi ortakların etkisi malumdur. Bu itibarla, gerçek kişi kurucularda aranan niteliklerin tüzel kişi kurucularda kontrolü elinde bulunduran pay sahiplerinde de gözetilmesi öngörülmüştür. Öte yandan, tüzel kişi kurucuların ortaklık yapısı ile ortağı olduğu kuruluşların ortaklık yapılarının izlenemeyecek veya bilinemeyecek derecede karmaşık olması, bu kuruluşlar ile ilgili olarak öngörülen sınırlamalarının doğru bir şekilde uygulanmasını güçleştirecektir. Yapılan bu düzenleme ile, genel ekonomi ve topluma sosyo-ekonomik yansımaları olan bu faaliyet alanlarında, yönetim üzerinde etkinliğe sahip olan kurucuların, işin gerektirdiği niteliklere sahip kişilerden oluşmasının sağlanması ve etkin denetimi engelleyecek yapılanmaların önlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 7- Madde ile, kurulmakta olan bir şirketin, faaliyet konularıyla iştigal edebilme yeterliliğinin tespiti amacıyla kuruluş iznine ilave olarak faaliyet izninin alınması öngörülmüştür.

Faaliyet izni için başvuruda bulunan şirketlerin, Kanunda aranan şartları haiz, mali yapısının güçlü ve yöneticilerinin yeterli tecrübeye sahip olduğu, faaliyetlerini iyi yönetim ilkeleri çerçevesinde sürdüreceği hususlarında Kurumun doğru bilgi sahibi olabileceği dinamik bir sistem oluşturulması amaçlanmıştır.

Sisteme girecek şirketlerin güçlü bir sermaye yapısına sahip olması öngörüldüğünden, söz konusu şirketlere, Kanunda öngörülen asgari sermayelerinin yüzde beşi oranında sisteme giriş payı ödemeleri zorunluluğu da getirilmiştir.

Uygulamadaki ihtiyaca binaen kuruluş ve faaliyet izni almaksızın, Kuruma bildirimde bulunmak suretiyle sadece bir gemi kiralamak üzere bütün ortakları Türkiye'de kurulu finansal kiralama şirketi olmak kaydıyla, finansal kiralama şirketi kurulabilmesi öngörülmüştür.

Madde 8- Madde ile, etkin denetimin sağlanması amacıyla şirketlerin şube ve temsilcilik dışında teşkilatlanmaya gidemeyeceği ve acentelik veremeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 9- Madde ile; şirketlerin sadece ilgili oldukları alanlarda özkaynaklarıyla orantılı olarak faaliyet göstermelerini teminen ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamayacakları, garanti, kefalet ve teminat mektubu veremeyecekleri, mevduat veya bir ivaz karşılığı para toplayamayacakları hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, factoring şirketlerince kambiyo senetlerine dayalı olsa bile bir mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak alacakların satın alınabilmesi ve tahsilinin üstlenilmesi işleminin fiktif olmamasını teminen bahse konu işlemlerin fatura veya fatura yerine geçen belgelerle tevsik edilmesi gerekliliği hüküm altına alınmıştır.

Finansal kiralama şirketlerinin finansal kiralama işlemine konu edilen mallara, bu işlemler kapsamında alınan teminatlara ve söz konusu malı kiralayan kişilere; finansman şirketleri ise alımı kredilendirilen mallara veya hizmetlere, kredilerin teminatlarına ve kredilendirilen malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişilere, kredi borcunun geri ödenmesi ve benzeri tüm kredi unsurlarını koruma altına alacak her çeşit sigortayı kapsayacak şekilde işteğal konusuna giren işlere ilişkin sigorta sözleşmelerinin yapılmasına aracılık dışında sigortacılık işlemleriyle işteğal edemeyecekleri de hüküm altına alınmıştır.

Madde 10- Madde ile, ana sözleşme değişikliği gerektiren durumlarda Kurumun haberdar edilmesi ve uygun görüşünün alınması öngörülmüştür. Bununla birlikte, ana sözleşme değişikliğinin Kurumca uygun bulunmaması hâlinde, genel kurulda bu konunun karara bağlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında, şirketlerin ana sözleşmelerindeki değişikliklerin yaygın iletişim ağı olan internette yayınlanması ve sözleşmelerde değişiklik yapılması halinde değişikliğin gerçekleştirildiği tarihten itibaren on iş günü içinde güncellenmesi yükümlülüğü getirilmek suretiyle kamuoyunun aydınlatılması ve şirketlerin şeffaflığının sağlanması amaçlanmıştır.

Şirketlerin denetimlerinin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesini teminen adres değişikliklerinin onbeş gün içinde Kuruma bildirilmesi hususu ayrıca düzenlenmiştir.

Madde 11- Madde ile, şirketlerin sermaye yapısında meydana gelecek değişikliklerin izlenmesi amacıyla belirli oranlarda pay edinimlerinin Kurulun iznine tabi olacağı ve izin alınmadan yapılan pay devirlerinin pay defterine kaydedilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yönetim kuruluna üye belirleme hakkı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihraçları ise ehemmiyetleri nedeniyle herhangi bir sınır olmaksızın Kurulun iznine tabi kılınmıştır. Ayrıca, şirketlerin ortaklık yapılarının ve ortaklar için öngörülen hükümlere uygunluğunun izlenmesi ve etkin denetimi engelleyecek yapılanmaların önüne geçilmesini teminen şirketlerde yüzde ondan daha fazla paya sahip kişilerin, kurucularda aranan niteliklere sahip olması şartı getirilmiştir.

Buna ilâve olarak, şirketlerdeki dolaylı ortaklık yapısının izlenmesi amacıyla sermayede yüzde on veya daha fazla oranda pay sahibi olan tüzel kişi ortakların sermaye yapısında meydana gelen değişiklikler de Kurulun iznine tabi tutulmuştur.

Madde 12- Madde ile, birleşme, devir ve bölünme işlemlerinin izlenmesi ve takibi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, bahse konu işlemler için Kuruldan izin alınması öngörülmüştür.

Ayrıca, şirketlerin faaliyetlerine son vermeleri ve tasfiyelerinin Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla genel hükümlere tabi olacağı ve şirket tasfiye süreçlerinin gerekli görülmesi halinde Kurumca denetlenebileceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 13- Madde ile; şirketlerin yönetim kurullarının genel müdür dahil üç kişiden az olamayacağı, genel müdürün bulunmadığı hallerde vekilinin, yönetim kurulunun doğal üyesi olacağı öngörülmüş ve genel müdür ve genel müdür yardımcılarını için öğrenim ve mesleki tecrübe şartı getirilmiştir.

Ayrıca, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmaları ve seçilmelerine ilişkin usul ve esasların Kurulca belirlenmesi öngörülmüştür.

Madde 14- Şirketlerin mali durumlarının doğru olarak tespiti muhasebe sistemlerinde üretilen bilgilerin, kayıtların gerçek mahiyetlerine uygun ve anlaşılır olmasına bağlıdır. Şirket yönetim kurulu ve hissedarlarının doğru kararlar alabilmeleri ile yatırımcıların ve diğer ilgili tarafların şirketler hakkında doğru değerlendirmeler yapabilmeleri, bu bilgilerin ve kayıtların güvenilir ve anlaşılır olmasına bağlıdır. Bu itibarla, şirketlerin muhasebe sistemlerinin yeterli olması ve faaliyet ve işlemlerinin temel muhasebe ilkeleri kapsamında muhasebeleştirilmesi zorunluluk arz etmektedir. Bu amaçla, maddede, şirketlerin, finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

Şirketlerin finansal durumlarının gerçeğe uygun olarak yatırımcılar ve ilgili taraflarca bilinmesi, ülke kaynaklarının doğru ve daha verimli alanlara yönlendirilmesinin rekabet ortamının gelişmesine yardımcı olacağı açıktır. Bu nedenle, şirketlerin finansal tablolarının mevzuatla belirlenmiş ilke ve standartlara uygunluğunun kontrolünün yapılması gerekmektedir. Uluslararası uygulamalarda bu husus bağımsız denetim kuruluşlarının yaptıkları denetimlerle sağlanmaktadır. Bu bağlamda, maddede, şirketlerin genel kurullarına sunulacak yıllık bilançoları ve gelir tablolarının, Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ve Kurulca bankalarda bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşlarınınca denetlenmesi şartı getirilmiştir.

Madde 15- Şirketlerin faaliyetlerini emin ve güvenilir bir şekilde icra edebilmeleri için güçlü bir mali bünyeye sahip olmaları büyük önem arz etmektedir. Şirketlerin mali güçleri ile orantılı faaliyette bulunmalarını teminen madde ile, şirketlerin faaliyetleri ile özkaynakları arasında sınırlamalar ve standart oranlar da belirlemek suretiyle gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya Kurul yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan, Kanun uyarınca belirlenecek sınırlamalara ve standart oranlara ilişkin eşiklere erişilmesi veya aşımaların oluşması durumunda, ilgili şirketin durumu derhal Kuruma bildirmesi zorunluluğu getirilmiştir. Özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda, özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle aşımaların oluşması hâlinde, bu aşımaların Kurumca belirlenen bir süre içinde giderileceği hüküm altına alınmış ve bu süre zarfında Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Madde 16- Madde ile, şirketler, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen, ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorunda tutulmuştur.

Madde 17- Şirket faaliyetlerinin yasal çerçevede gerçekleştirilebilmesi ve belirlenen standartlara uygunluğunun sağlanabilmesi, bu amaca yönelik olarak yapılacak düzenlemeler ışığında yapılacak gözetim ve denetimlerle sağlanabilir.

Madde ile, Kurum; şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ile bunların şubeleri ve temsilciliklerinden ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerden Kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri gizli dahi olsa istemeye yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan, Kurum tarafından ihtiyaç duyulacak bilgi ve belgelerin, gizli dahi olsa görevi nedeniyle bunlara sahip kamu kurum ve kuruluşları tarafından geciktirilmeksizin Kuruma verilmesi hükmüne bağlanmıştır. Ayrıca, şirketlerin faaliyetlerinin yerinde denetiminin, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılacağı öngörülmüştür.

Madde 18- Madde ile; finansal kiralama sözleşmesi, ihtiyaç duyulan malların ya üçüncü bir kişiden ya da bizzat kiracıdan finansal kiralama şirketince satın alınarak veya başka bir suretle temin edilerek kullanımının bir bedel karşılığında kiracıya devredilmesi yoluyla karşılanması şeklinde tanımlanmış ve finansal kiralamaya konu olan malın, sadece üçüncü kişilerden değil, bizzat kiracıdan da temin edilebilmesine imkan getirilmiş, böylelikle uluslararası uygulamada yaygın bir finansman yöntemi olan sat-geri kiralama işleminin yapılabilmesine imkan tanınmıştır.

Madde 19- Madde ile; uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar neticesinde, taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra patent gibi fikri ve sınaî haklar hariç olmak üzere bilgisayar yazılımlarının çoğaltılmış nüshalarının da sözleşmeye konu edilebileceği hükmüne bağlanmıştır.

Ayrıca, finansal kiralamaya konu taşınır ya da taşınmazlar ile birlikte bütünleyici parça veya eklenti niteliklerine bakılmaksızın asli niteliğini koruyan her malın tek başına sözleşmeye konu edilebileceği belirlenmiştir.

Madde 20- Madde ile; uygulamada karşılaşılan tereddütlerin ortadan kaldırılmasını teminen kira bedellerinin ve ödeme sürelerinin, mal teslimatından bağımsız olarak sözleşme tarihinden başlayabilmesine imkan getirilmiştir.

Madde 21- Madde ile; yurtdışından yapılacak finansal kiralama sözleşmelerinin tescilinin Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından yapılacağı ve bu kiralamalara ilişkin usul ve esasların Kurulun uygun görüşü alınmak kaydıyla Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından belirleneceği hükmüne bağlanmıştır.

Madde 22- Madde ile; finansal kiralama sözleşmesinin şekli ve özel bir sicile tescili düzenlenmektedir. Finansal kiralama ilişkisinde, kiracı malın zilyetliğini ve ekonomik mülkiyetini elinde bulundurmakla birlikte, malın hukuken maliki finansal kiralama şirkettir. Sistemin düzenli işleyebilmesi için bu durumun sözleşme süresi içinde bozulmaması gerekmektedir. Türk Medenî Kanununda iyiniyetli üçüncü kişilerin malik olmayan kişiden mülkiyet veya diğer sınırlı aynı hakları kazanmaları mümkün kılınmıştır. Böylece, kiracıdan malın iyiniyetle iktisabı her zaman mümkün olabilecektir. Madde ile, taşınmaz malların taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün beyanlar hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır malların ise, bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil veya şerh olunacağı ve özel sicili bulunmayan taşınır malların ise uygulamada ihtiyacı karşılamayan noterde tescil sisteminden vazgeçilerek, Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tescil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicilin herkese açık olduğu ve hiç kimsenin sicildeki bir kaydı bilmediğini ileri süremeyeceği hüküm altına alınarak iyiniyetli üçüncü kişilerin malik olmayan kişiden mülkiyet veya diğer sınırlı ayni hakları kazanmalarının engellenmesi hedeflenmiştir.

Madde 23- Kiralayanın kiracıya sağladığı finansmanın en önemli teminatı bizzat finansal kiralamaya konu maldır. Bu itibarla, sözleşme süresince malların zilyetliğinin kiracıda bulunmasına karşın, mülkiyetinin finansal kiralama şirketinde bulunması, finansal kiralama şirketi için bir nevi teminat teşkil etmektedir. Bu nedenle, madde ile, sözleşme süresince kira konusu malın kiralayana ait olacağı belirtilmiştir. Ancak, kiracının sözleşme sonunda söz konusu malların mülkiyetini kazanması, sözleşmede hüküm olması şartıyla mümkün kılınmıştır.

Madde 24- Tarafların hak ve borçları finansal kiralama işlemlerinin özellikleri göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir. Madde ile, kiracının malın ekonomik mülkiyetine sahip olarak bundan her türlü yararı elde etme yetkisini haiz kılınması sebebiyle, malın bütün onarım ve bakımının kendisine ait bulunması, öte yandan finansal kiralama şirketinin menfaati gereğince malı itina ile kullanması gerekli görülmüştür.

Malın, finansal kiralama şirketi için teminat niteliğinde olması nedeniyle, teminat değerinin korunması amacıyla sigorta ettirilmesi zorunlu tutulmuş, sigortanın kimin tarafından sigorta ettirileceği hususu tarafların iradesine bırakılmış ve sigorta primlerinin kiracı tarafından ödeneceği öngörülmüştür.

Madde 25- Madde ile, üçüncü kişilerden temin edilecek finansal kiralama konusu malların, finansal kiralama şirketince zamanında sözleşme yapılmaması, gerekli ödemelerin zamanında yapılmaması veya kiralayanın kusur ve ihmalden kaynaklanan sebepler ile kiracıya tesliminin gecikmesinin hukuki sonuçları düzenlenmiştir.

Madde 26- Madde ile, finansal kiralama şirketini koruma amacıyla finansal kiralamaya konu malın zilyetliğinin ve kiracılık sıfatının devri belli şartlara bağlanmıştır. Maddede, bu şartlar, kiralayanın yazılı izninin olması, finansal kiralamaya konu malın ya da hakkın ilgili olduğu sicile tescil edilmesi veya serh olunması, konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracının kiralayana bilgi vermesi ve diğer finansal kiralama işlemlerinde sözleşmede konuya ilişkin hüküm bulunması olarak sayılmıştır.

Madde 27- Maddede, kiraya konu malın mülkiyetinin finansal kiralama şirketince bir üçüncü kişiye devri düzenlenmiştir. Kural olarak, kira konusu malın mülkiyetinin üçüncü kişilere devredilemeyeceği benimsenmiş ancak bunun aksinin sözleşmede kararlaştırılabileceği kabul edilmiştir. Fakat finansal kiralama işleminin, mutlaka bir finansal kiralama şirketi aracılığıyla sürdürülmesi ilkesi benimsendiğinden, bu devrin de bir finansal kiralama şirketine yapılabileceği öngörülmüş, ayrıca, mülkiyetin devriyle beraber devredenin sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerinin devralana geçeceği hükme bağlanmıştır.

Madde ile, devir dolayısıyla kiracının zarara uğramasının önlenmesi amacıyla devrin kiracıya bildirilmesi şartı getirilmiştir.

Madde 28- Madde ile, kira konusu malın mülkiyetinin, finansal kiralama şirketine ait olduğundan hareketle, bu malların iflas masasına girmeyeceği veya takip dışında tutulacağı hükme bağlanmıştır. Ancak alacaklıların da menfaatlerini koruyabilmek için, iflas veya icra memurunun kararına karşı itiraz hakkı tanınmıştır. Finansal kiralama işleminin özelliği gereği, itirazın süratle karara bağlanmasını sağlamak üzere, icra mahkemesince itirazların en geç bir ay içinde karara bağlanması öngörülmüştür.

Madde 29- Madde ile, finansal kiralama şirketinin iflası veya icra takibine uğraması halinde, kiracının ekonomik mülkiyete dayalı menfaatlerini koruyabilmek amacıyla finansal kiralama şirketinin iflasına rağmen sözleşmenin süresi sonuna kadar devam edeceği kabul edilmiştir. Ayrıca, kiralayanın borcundan dolayı bu süre zarfında finansal kiralamaya konu malın haczedilemeyeceği öngörülmüştür.

Madde 30- Sözleşmede aksi kararlaştırılmadıkça, sözleşme süresinin dolması, kiracının iflası, ölümü veya fiil ehliyetini kaybetmesi hallerinde kendiliğinden sona ereceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, kiracının tasfiye sürecine girmesi veya tasfiyeye girmeksizin finansal kiralama konusu mal veya hakkın tahsis edildiği işletmesini tasfiye etmesi halinde kiracının talebi üzerine, sözleşmede aksine hüküm bulunmaması durumunda, sözleşmenin süresinden önce feshedilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, sözleşmenin taraflarından her biri sürenin bitiminden en az üç ay önce bildirmek kaydıyla, mevcut veya yeni şartlar ile sözleşmenin uzatılmasını talep edebileceği ve sözleşmenin uzatılmasının tarafların anlaşmasına bağlı olduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 31- Madde ile, sözleşme bedelinin ödenmemesi nedeniyle sözleşmenin feshi düzenlenmiştir. Maddede, kiracının kira bedelini ödemede temerrüde düşmesi halinde, kiralayanın sözleşmeyi ancak kiracıya verdiği otuz günlük süre sonunda feshedebileceği hükme bağlanmıştır. Bu süre, mülkiyetin sözleşme sonunda kiracıya geçeceğinin kararlaştırılmış olması durumunda ise altmış gün olarak öngörülmüştür. Ayrıca, bir yıl içinde kira bedellerinden ikisinin zamanında ödenmemesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmelerin, kiralayan tarafından feshedilebileceği hükme bağlanmıştır.

Kiracı ve kiralayan arasında finansal kiralama sözleşmesi ile ilgili ihtilaflarda, mahkemece finansal kiralama konusu malın ihtiyati tedbir kararı alınarak kiralayana veya üçüncü bir kişiye bırakılması durumunda kiralayanın mahkemeye malın rayiç değeri kadar teminat yatırmak suretiyle mal üzerinde tasarruf edebilmesi öngörülmüştür.

Madde 32- Madde ile, sözleşmenin sona ermesinin sonuçları düzenlenmiştir. Bu durumda malın derhal kiralayana geri verilmesi gerekmektedir. Sözleşme süresi sonunda kiracıya malı satın alma hakkı tanınmışsa, bu hakkın kullanılmasıyla beraber taraflar arasında bir satım ilişkisi doğacak ve bunun sonunda mala zilyet durumunda bulunan kiracı malın mülkiyetini iktisap edecektir.

Madde 33- Madde ile, sözleşmenin kiralayan tarafından feshi ile 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca kiracı tarafından feshi hallerinde, kiracının malı iade ile yükümlü olduğu; iade edilen malın sözleşmenin feshi tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından düşük olması durumunda aradaki farkın kiracı tarafından kiralayana ödeneceği; kiralayana iade edilen malın sözleşme tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından yüksek olması durumunda ise aradaki farkın kiralayan tarafından kiracıya ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Böylelikle doktrinde de sıklıkla ifade edilen mülga hükmün kiralayan lehine yarattığı menfaat dengesizliğinin bertaraf edilmesi amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, sözleşmenin kiracı tarafından feshedilmesi durumunda, malın geri verilmesi ile birlikte uğranılan zararın tazmininin kiralayandan talep edilebileceği ve sözleşmeden kaynaklanan borçlara karşılık teminat olarak alınan ipoteklerin paraya çevrilmesinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 150/1 maddesi hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, kiracının Kanunda belirtilen süreler içinde borcunu ödememesinden dolayı kiralayan tarafından noter aracılığıyla kiracıya gönderilen fesih ihtarnameleri hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68/b maddesi hükümlerinin uygulanması öngörülmüştür.

Madde 34- Sözleşmenin niteliğiyle bağdaşmadıkları için, sözleşmeye uygulanmaması gereken hükümler tereddütleri ortadan kaldırmak amacıyla maddede açıkça belirlenmiştir.

Madde 35- Madde ile; yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi halinde kiralayanın, finansal kiralama konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması halinde uygulanan teşviklerden yararlanacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 36- Madde ile, kiralayanın yabancı olması halinde gümrük muafiyetinden yararlanma şartları ve esasları belirlenmiştir.

Madde 37- Madde ile, finansal kiralama sözleşmesinin her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulması öngörülmüştür.

Madde 38- Madde ile, faktoring işlemlerinde devralınacak alacakların, gerçek ticari ilişkilerden kaynaklanması amaçlandığından, faktoring sözleşmesi, sadece Kanunda belirtilen fatura tanımı kapsamındaki belgelere dayalı doğmuş veya doğacak alacakların devrini öngören sözleşme olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, faktoring sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunlu tutulmuş, aynı faturaya dayalı olarak birden fazla faktoring sözleşmesinin düzenlenemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 39- Madde ile; finansman sözleşmesi, her türlü mal ve hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim ve temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşme olarak tanımlanmış, kredi geri ödemelerinin, adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılacağı belirtilmiştir. Finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunlu kılınmış, buna ilave olarak, finansman şirketlerinin kredilendirecek mal ve hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı genel bir sözleşme yapmaları gerekliliği hükme bağlanmıştır.

Madde 40- Madde ile, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasını, meslekî faaliyetlerin kolaylaştırılmasını, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesinin sağlanmasını, meslek mensuplarının birbirleriyle ve müşterilerle olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hâkim kılınmasını, meslekî disiplin ile ahlakın korunmasını teminen oluşturulan ve üyeliğin zorunlu kılındığı Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulmuştur.

Madde 41- Madde ile; birlikler, mesleğin gelişimini sağlamak, meslek ilkelerini belirlemek suretiyle, üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak, üyelerinin uyacakları meslekî ilke ve standartları belirlemek, ilgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmak, üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak, üyelerin ilân ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarları itibarıyla tespit etmekle görevli ve yetkili kılınmışlardır.

Madde 42- Madde ile; birliklerin organ seçimleri, statülerinin belirlenmesi, gelir ve giderleri ile üyelerine uygulayabilecekleri disiplin cezalarına ilişkin hükümler ihdas edilmiş ve birliklerin üyelerine uygulayabilecekleri ceza miktarı belirlenmiştir.

Madde 43- Madde ile; faktoring işlemlerine konu edilen alacakların, gerçekleşmiş bir ticari faaliyetten doğmuş olmasını ve aynı faturaya dayalı alacakların birden fazla faktoring işlemine konu edilememesini teminen bir Fatura Merkezi Kayıt Sisteminin kurulması öngörülmüştür. Sistemin etkinliğini sağlamak için, faktoring şirketleri ile bankaların, faktoring sözleşmesi düzenlenmeden ilgili faturayı sistemden kontrol etmesi, faturanın mükerrerlik oluşturulmaması halinde faktoring sözleşmelerinin imzalanmasını müteakip ilgili faturaların seri numaralarının Faktoring Şirketleri Birliğine gönderilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Madde 44- Madde ile, Kanunun şube ve temsilciliklere, şirketlerin yapamayacakları iş ve işlemlere, pay edinim ve devirlerine, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları, şube yöneticileri ve temsilcilerine, muhasebe, raporlama ve bağımsız denetime, koruyucu düzenlemelere, karşılıklara, bilgi verme ve denetime, sözleşmenin konusuna, sözleşmenin şekli ve tesciline, faktoring sözleşmesi ile finansman sözleşmesine ilişkin maddelerine aykırı durumlar için idari para cezaları öngörülmüştür.

Madde 45- Madde ile, idari para cezalarının uygulanıp uygulanmayacağına ilgilinin savunması alındıktan sonra karar verileceği, savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiğinin kabul edileceği hükme bağlanmıştır. Kanunun 8 inci maddesine aykırı hareket edenler hakkında ilgili hükmü uyarınca idari para cezası uygulanmakla birlikte, Kurumun talebi üzerine valiliklerce bunların işyerlerinin geçici veya sürekli olarak kapatılacağı hüküm altına alınmıştır.

Madde 46- Madde ile, esasen iki ayrı grup suçun tanımlandığı görülmektedir. Maddedeki iki suçun da ön şartı gerekli izinlerin alınmaması olarak tespit edilmiştir. Suçlardan birinci grup gereken izinler alınmaksızın finansal kiralama, faktoring veya finansman işlemlerinin yapılması, ikinci grup ise söz konusu izinler alınmaksızın bu işlemlerin yapıldığı izleniminin uyandırılmasıdır.

Birinci fıkrada suçun tamamlanmış hâli düzenlenmiş, ikinci fıkrada suçun hazırlık hareketleri aşamasında kalmış hâlinin de cezai müeyyideye tabi tutulması öngörülmüştür. Nitelikleri açısından farklı oldukları için ceza miktarları da değişik olarak belirlenmiştir.

Suçla ilişkin olarak Kanunda, işyerinin kapatılması, ilân ve reklâmlarının durdurulması ya da toplatılması, hem kolluk tedbiri olarak hem de müeyyide olarak öngörülmüştür.

Madde 47- Madde ile; Kanunla yetkilendirilen mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen ya da denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişiler için adli cezalar öngörülmüştür.

Madde 48- Madde ile; şirketlerin Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine ve mahkemelere verdikleri veya yayımladıkları belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler için adli cezalar öngörülmüştür.

Madde 49- Madde ile; Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılmasının, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlı olduğu, bu başvurunun muhakeme şartı niteliğinde olduğu ve yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Kurumun başvuruda bulunması hâlinde, Kurumun başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanacağı hüküm altına alınmıştır.

Madde 50- Madde ile; bir şirketin faaliyet izninin hangi nedenlerle iptal edileceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içerisinde faaliyete geçilmemesi, birliğe süresi içinde üye olunmaması, sisteme giriş payının Kurum hesabına yatırılmaması, adres değişikliğinin süresi içerisinde Kuruma bildirilmemesi, faaliyetlere kesintisiz bir yıl süre ile ara verilmesi, bir yıl içinde

iki defadan fazla ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunulması, mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplanması, garanti, kefalet ve teminat mektubu verilmesi ve şirketin faaliyetine son vermesi halleri faaliyet izninin iptal edilmesine gerekçe teşkil etmektedir.

Ayrıca, maddede faaliyet izni iptal edilen şirketlerin Kanunda belirtilen faaliyetlerle iştiğal edemeyeceği, ticaret unvanlarında, ilan ve reklâmlarında veya işyerlerinde söz konusu işlerle iştiğal ettikleri izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamayacakları hükme bağlanmıştır.

Madde 51- Madde ile; 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 168 inci maddesinin (B) fıkrasına ikinci cümle eklenmiş ve ikrazatçılık faaliyetlerinin Hazine Müsteşarlığınca belirlenen esaslara tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Madde 52- Madde ile; 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmış ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıfların Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Geçici Madde 1- Madde ile; Kanun uyarınca çıkarılması gereken düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar geçiş sürecinde doğabilecek mevzuat boşluğunun önlenmesini teminen, bunların düzenleyeceği konulara ilişkin mevcut düzenlemelerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Kanunda öngörülen düzenlemelerin bir yıl içerisinde yürürlüğe konulması öngörülmüştür.

Geçici Madde 2- Madde ile; şirketlerin yeni tesis edilen hükümlere intibakının sağlanabilmesi için bir geçiş süresi öngörülmüştür.

Geçici Madde 3- Madde ile; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirketlerin, ilgili birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde birliğe üye olması zorunluluğu getirilmiştir.

Geçici Madde 4- Madde ile; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri için mülga 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun süreye ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 53- Yürürlük maddesidir.

Madde 54- Yürütme maddesidir.

Alt Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No: 1/601

24/4/2012

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

23. Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ancak görüşülemediği için İttüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz kalan ve 24. Yasama Döneminde Bakanlar Kurulunca yenilenecek 23/3/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 30/3/2012 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas Komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/601 Esas Numaralı “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu Tasarısı”, Komisyonumuzun 10/4/2012 tarihinde yaptığı 36 ncı Birleşiminde; Hükümeti Temsilen Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Faktoring Derneği, Finansal Kiralama Derneği, Finansman Şirketleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmeye başlanmış; ancak Komisyonun 11/4/2012 tarihindeki 37 nci Birleşiminde Kanun Tasarısının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir alt komisyonunda ele alınmasına karar verilmiştir.

Kanun Tasarısı; Alt Komisyonun 12/4/2012, 17/4/2012, 18/4/2012 ve 19/4/2012 tarihlerinde Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası, Türkiye Mevduatı Sigorta Fonu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Finansal Kiralama Derneği, Faktoring Derneği ve Finansman Şirketleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla yapmış olduğu toplantıda ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmiş, ilgili tarafların görüşleri alınmış ve yapılan değerlendirmeler sonucunda Alt Komisyonunda Tasarıda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının;

- 1 inci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin finansal kuruluş olarak faaliyet gösterdikleri hususunun vurgulanması ve bu şirketlerin çeşitli mevzuatta finansal kuruluşlar için getirilen özel hükümlere tabi olmaları amacıyla “finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren” ibaresinin eklenmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 2 nci maddesi; 3 üncü maddede yer alan finansal kiralama tanımının uçak kiralamalarının büyük kısmını kapsamaması nedeniyle ve yürürlükte olan Finansal Kiralama Kanunu çerçevesinde devam etmekte olan faaliyetlerin devamlılığının sağlanması amacıyla 2 nci maddeye beşinci fıkraya olarak yeni bir fıkranın eklenmesi ve mevcut beşinci fıkranın altıncı fıkraya olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 3 üncü maddesi;

• birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan fatura tanımına açıklık kazandırılması amacıyla fatura ve fatura yerine geçen belgelerin düzenlendiği Vergi Usul Kanununa atıfta bulunulması,

• birinci fıkrasının (i) bendinin, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin “temsilcilik” faaliyetleri kapsamında uygulamada karşılaşılan kötüye kullanımların önüne geçilmesini teminen bu şirketlerin temsilcilik olarak örgütlenmeleri imkanının ortadan kaldırılması ve mevcut temsilciliklerin kapatılması veya şubeye dönüştürülmesi amacıyla madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 4 üncü maddesi; “esas ve usuller” ibaresinin diğer maddelerde yer aldığı gibi “usul ve esaslar” olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 5 inci maddesi;

• birinci fıkrasının (a) bendine, yeni Türk Ticaret Kanununun tek kişiye anonim şirket kurma hakkını vermesi ve bu nedenle finans sektöründe faaliyet gösterecek bir şirketin tek kişiyle kurulmasının yüksek miktarda risk taşıyacağı kaygısıyla finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin en az beş kurucu ortakla kurulabilmesi amacıyla “ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması” ibaresinin eklenmesi,

• finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin ticari unvanlarında faaliyet alanlarına yer verilmesi amacıyla yeni bir bendin (c) bendi olarak birinci fıkraya eklenmesi,

• birinci fıkrasının (c) bendinin (ç) bendi olarak teselsül ettirilmesi,

• yönetim kurulu üyelerinin Tasarıyla getirilen kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeyi haiz olması amacıyla birinci fıkraya (d) bendi olarak yeni bir bendin eklenmesi,

• birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “beş” ibaresinin, kredi sistemi içinde finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren şirketlerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve şirketlerin daha kurumsal bir yapıya kavuşmalarını teminen bu şirketlerin kuruluşunda nakden ödenecek sermaye tutarının asgari yirmi milyon TL olarak belirlenmesi amacıyla “yirmi” olarak değiştirilmesi ve bu bendin (e) bendi olarak teselsül ettirilmesi,

• birinci fıkrasının (d) bendinin (f) bendi olarak teselsül ettirilmesi,

• birinci fıkrasının (e) bendinin (g) bendi olarak teselsül ettirilmesi,

• getirilen yükümlülüklerle şirketlerin kuruluş aşamasında uyum göstermelerini teminen bu konuları içerecek bir faaliyet programının ilgili projeksiyonlar ve ilk üç yıl için bütçe planı ile birlikte hazırlanması amacıyla birinci fıkraya (ğ) bendinin eklenmesi suretiyle,

- 6 ncı maddesi;

• birinci fıkrasının (a) bendine, mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu veya 5411 sayılı Bankacılık Kanununa istinaden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından açılan şahsi iflas davaları sonucu kişilerin iflasına karar verilebilmesi nedeniyle 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa ek olarak başka kanunlardan kaynaklanabilecek iflasların da kapsama alınabilmesi amacıyla “ve diğer mevzuat” ibaresinin eklenmesi,

• şirket ortaklarının işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olmamasının geçmişte finans piyasasında faaliyet gösteren şirketlerden kaynaklanan birçok sorunun ortaya çıkmasına neden olduğu düşünülerek sorun çıkarması muhtemel olan ya da sorun çıktığında bunu etkin bir şekilde kontrol edecek kapasiteden yoksun olan kişilerin finans piyasasında faaliyet göstermelerinin engellenmesi amacıyla Bankacılık Kanununa paralel bir hükmün birinci fıkraya (f) bendi olarak eklenmesi,

• ikinci fıkrasının redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 7 nci maddesi;

• birinci fıkrasına kurul tarafından verilen faaliyet izinlerinin Resmi Gazetede yayımlanacağına ilişkin bir hükmün eklenmesi,

• ikinci fıkrasının verilmiş kuruluş izinlerinin iptal edileceği şartların ayrıntılı olarak belirlenmesi amacıyla değiştirilmesi,

• üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “kurum” ibaresinin, BDDK’nın daha önce böyle bir uygulama deneyimi bulunmadığından “genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine” şeklinde değiştirilmesi,

• dördüncü fıkrasının, sadece bir gemi kiralaması için kurulacak finansal kiralama şirketlerinin Kanunun finansal kiralama sözleşmesine ilişkin hükümleri dışındaki hükümlerine tabi olmayacağı yönünde bir cümlenin eklenmesi ve fıkranın redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 8 inci maddesi;

• birinci fıkrasında yer alan “ve temsilcilik” ibaresinin uygulamada ortaya çıkan kötüye kullanımların önüne geçilmesini teminen şirketlerin temsilcilik açmasının önüne geçilmesi ve şube dışında teşkilatlanmaya gitmelerinin engellenmesi amacıyla çıkarılması,

• ikinci fıkrasının yurtdışında kurulu bir şirketin Türkiye’de şube açmasının önüne geçilmesi amacıyla metinden çıkarılması,

• şubelerin niteliklerine ve şube açılması için izin verilmesine ilişkin düzenlemelerin Kurul tarafından yapılması doğrultusundaki bir hükmün ikinci fıkraya olarak maddeye eklenmesi suretiyle,

- 9 uncu maddesi;

• şirketlerin temelde birer kredi kuruluşu olmaları nedeniyle uygulamada ortaya çıkan ihtiyaca binaen, şirketlere sermayelerinin belirli bir oranıyla sınırlı olmak ve işlemleriyle ilgili olmak gibi koşullarla nakdi ve gayri nakdi kredi verebilmesinin temini amacıyla bu doğrultudaki bir düzenlemenin birinci fıkraya (b) bendi olarak eklenmesi ve izleyen bentlerin teselsül ettirilmesi,

• birinci fıkrasının (b) bendinin, şirketlerin ortaklarına toplam ödenmiş sermayenin yüzde yirmisini geçmemek ve ana faaliyet konusu işlemlerle sınırlı kalmak kaydıyla garanti, kefalet ve teminat mektubu verebilmeleri doğrultusunda değiştirilmesi ve bu bendin (c) bendi olarak teselsül ettirilmesi,

• ikinci fıkrasına faktoring şirketlerinin Kurulca belirlenecek fatura ile belgelendirilemeyecek mal veya hizmet satışından doğacak alacakların devir alınamayacağına ilişkin bir cümlenin eklenmesi ile toplam fatura tutarını aşmamak kaydıyla aynı fatura ile birden çok faktoring şirketinde kısmi temlik işlemi yapılmasına imkan tanıyacak bir cümlenin eklenmesi,

• faktoring şirketlerinin müşterilerine finansal hizmetler vermeleri, mal ve hizmet satımının tarafı olmaları nedeniyle bu mal ve hizmetlerdeki ayıplardan, kusurlardan da sorumlu tutulmamaları ile ticari ilişki içerisinde bulunan tarafların, faktoring şirketine karşı defa ileri sürmemeleri doğrultusunda yeni bir fıkranın madde metnine üçüncü fıkraya olarak eklenmesi,

• üçüncü fıkrasına, finansal kiralama sözleşmesi konusu malların sigorta işlemlerine aracılık yapabilen finansal kiralama şirketlerinin aynı şekilde faaliyet kiralamasına konu olan malların sigortalanması işlemlerine de aracılık yapma yetkisinin verilebilmesi amacıyla “veya faaliyet kiralaması” ibaresinin eklenmesi ve fıkraya numarasının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 10 uncu maddesi;

• üçüncü fıkrada yer alan “günü” ibaresinin adres değişikliklerinin bildiriminde de iş günü esasının benimsenerek tasarıda yeknesaklık sağlanması amacıyla “iş günü” olarak değiştirilmesi,

• şirketlerin yapacakları ana sözleşme değişiklikleriyle ilgili usul ve esasları belirleme yetkisinin Kurula verilmesi amacıyla yeni bir fıkranın eklenmesi suretiyle,

- 11 inci maddesi;

• birinci fıkrasının, uygulamada %10 oranındaki hisse devirlerinin izne tabi olup olmadığı hususunda tereddütleri ortadan kaldırmak amacıyla 5411 sayılı Bankacılık Kanununun pay edinim ve devirlerine ilişkin 18 inci maddesine paralel olarak yeniden düzenlenmesi,

• ikinci fıkrasında yer alan “yukarıdaki” ibaresinin anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla “birinci fıkradaki” şeklinde değiştirilmesi,

• beşinci fıkrasına, tasarının 5 inci maddesi ile kurulacak şirketlerde kurucu ortak sayısının beş kişiden az olamayacağı hüküm altına alındığından, ortak sayısının beşten aşağı düşmesine neden olacak pay devirlerinin de pay defterine kaydolunamayacağına ilişkin “ile ortak sayısının beşin altına düşmesine yol açan pay devirleri” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 12 nci maddesi; ikinci fıkrasında yer alan “Kurumun” ibaresi, 5411 sayılı Kanunun 83 üncü maddesi uyarınca Kurumun karar organı Kurul olduğundan söz konusu düzenlemede Kurula yetki verilmesi amacıyla “Kurulun” olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 13 üncü maddesi;

• tasarı kapsamındaki kuruluşların kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde yönetim, yapı ve uygulamalarını geliştirmelerinin amaçlanması ve kurumsal yönetim ilkelerinin sağlayacağı etkinlik değerlendirilerek, söz konusu kuruluşlar açısından kurumsal yönetim ilkelerinin belirlenmesinin bir gereklilik olarak görülmesi; ayrıca Kurula bu ilkeleri belirleme yetkisinin verilmesi amacıyla yeni bir fıkranın birinci fıkra olarak eklenmesi ve fıkraların buna göre teselsül ettirilmesi,

• birinci fıkrası, şirketlerin faaliyetlerinin yürütülmesinde ve denetiminde üst organ fonksiyonu gören yönetim kurulu üyelerinin niteliğinin artırılması amacıyla yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlasında da genel müdürde aranan şartların bulunmasını zorunlu hale getiren bir cümlenin eklenmesi ve fıkranın ikinci fıkra olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 14 üncü maddesi;

• madde başlığına madde metninde yapılan değişiklikler doğrultusunda “İç sistem” ibaresinin eklenmesi,

• tasarının 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca; şirketlerin faaliyet izni alma aşamasında iç kontrol biriminin kurularak bu birim için yeterli personel kadrosunun oluşturulması ve personelin buna uygun görev tanımları ile personel kadrosunun yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi gerektiğinden şirketlerin risklerinin izlenmesi ve faaliyetlerinin mevzuata uygun şekilde yürütülmesini sağlamak üzere gerekli sistemlerin ve kontrol mekanizmalarının kurulması, işletilmesi ve buna ilişkin usul ve esasların Kurul tarafından belirlenmesi amacıyla maddeye birinci fıkradan önce gelmek üzere iki fıkra eklenmesi ve fıkraların buna göre teselsül ettirilmesi,

• birinci ve üçüncü fıkrası, raporlama standartlarının 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde belirlenmesi amacıyla gerekli düzeltmelerin yapılması ile fıkraların üçüncü ve beşinci fıkra olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 15 inci maddesi; aynen,

- 16 ncı maddesi; aynen,

- 17 nci maddesi;

• birinci fıkranın madde metninin redaksiyona tabi tutulması,

• şirketlerin şube dışında teşkilatlanmaya gitmesi Kanun Tasarısının 8 inci maddesinde yapılan değişiklik doğrultusunda yasaklandığından, ikinci fıkrada yer alan “ve temsilciliklerden” ibaresinin çıkarılması suretiyle,

- 18 inci maddesi; aynen,

- 19 uncu maddesi; aynen,

- 20 nci maddesi; santral, gemi ve uçak gibi bazı malların teslim edilebilmesi için siparişten itibaren iki yıldan daha uzun süreye ihtiyaç duyulabilmesi ve böyle durumlarda, sözleşmede belirtildiği takdirde, bazı malların teslimin iki yıldan uzun olmasına imkân verilmesini sağlayacak şekilde maddenin değiştirilmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 21 inci maddesi; aynen,

- 22 nci maddesi; taşınmaz mallara ilişkin haklar şerhler hanesinde yer aldığından sözleşmelerin tapu kütüğünün şerhler hanesine kaydedilmesini, Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesi ve Sivil Havacılık Kanununun 49 uncu maddesi uygulamasında kiracının ilgili malın maliki gibi değerlendirilmesini temin edecek şekilde değiştirilmesi suretiyle,

- 23 üncü maddesi; sözleşmede karara varılmış olmak şartıyla sözleşme sonunda, kiracının alım hakkının bulunmasına rağmen ilgili taşınır malı kendi adına tescil ettirmemesi durumunda taşınır malın vergi ve cezalardan kaynaklanabilecek borçlarından kiralayana sorumlu tutulmasını önlemek amacıyla tescil ve devir işleminin belirli şartlarla tek taraflı olarak kiralayana tarafından yaptırılabilmesine imkân verecek yeni bir fıkranın eklenmesi suretiyle,

- 24 üncü maddesi; kiracının seçimi ve talebi üzerine üçüncü kişilerden sağlanan malın ayıplı olması ve malın kasıtlı bir şekilde, kiralayana zarar vermek amacıyla, teslim alınmayarak kiralayana sorumlu tutulmasına yol açabilecek hükmün madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 25 inci maddesi; aynen,

- 26 ncı maddesi; madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 27 nci maddesi; aynen,

- 28 inci maddesi; aynen,

- 29 uncu maddesi; aynen,

- 30 uncu maddesi; aynen,

- 31 inci maddesi; madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 32 nci maddesi; aynen,

- 33 üncü maddesi; finansal kiralama sözleşmesinin kiralayana veya kiracı tarafından feshi hallerinde, taraflarca ödenecek tutarın belirlenmesinde, malın derhal iade edilmemesinin neden olabileceği değer değişiklikleri ile fesih tarihinde malın değerinin belirlenmesinde yaşanabilecek güçlüklerin ve bunun doğuracağı ihtilafların önüne geçilmesi amacıyla iade edilen malın üçüncü kişilere satılması halinde iade edilen malın sözleşmenin feshi tarihindeki değeri yerine satış bedelinin esas alınmasını, tutarın sözleşmede taraflarca mutabık kalınacak farklı bir şekilde belirlenmesine imkân tanınmasını, malın satılmaması ve yeniden kiralanması durumunda, tutarın belirlenmesinde satış bedelinin yerine yeniden finansal kiralama bedelinin esas alınmasını temin edecek şekilde değiştirilmesi suretiyle,

- 34 üncü maddesi; aynen,

- 35 inci maddesi; aynen,

- 36 ncı maddesi; madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 37 nci maddesi; aynen,

- 38 inci maddesi; faktoring şirketleri tarafından devir alınacak doğacak alacaklara ilişkin usul ve esasların Kurulca belirlenmesinin, ayrıca faktoring işleminin fonksiyonlarının Kanunda tanımlanmasının uygun olacağı gerekçesiyle birinci fıkrada değişiklik yapılması, üçüncü fıkrada yer alan hüküm geliştirilerek 9 uncu maddeye ilave edildiğinden söz konusu fıkranın madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 39 uncu maddesi; madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 40 ncı maddesi; bu Kanunla ilk kez oluşturulacak olan Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliğinin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde kurulması amacıyla birinci fıkranın başına “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde” ibaresi eklenmesi ve “kurulmuştur” ibaresinin “kurulur” olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 41 inci maddesi; birliklerin görev ve yetkilerinin artırılması amacıyla madde metnine (f), (g) ve (ğ) bentlerinin eklenmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 42 nci maddesi; aynen,

- 43 üncü maddesi;

• “Fatura Merkezi Kayıt Sistemi” olan madde başlığının “Merkezi Fatura Kaydı” olarak değiştirilmesi,

• birinci fıkrasının 5411 sayılı Kanuna göre kurulan Risk Merkezi bünyesinde veya Faktoring Şirketleri Birliğinin uygun göreceği başka bir şekilde temlik alınan alacaklarla ilgili fatura bilgileri ve diğer bilgilerin toplulaştırılması ve bilgilerin paylaşımına ilişkin usul ve esasların Faktoring Şirketleri Birliğince belirlenmek üzere değiştirilmesi,

• ikinci ve üçüncü fıkraların madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 44 üncü maddesi;

• maddenin kapsamı hususunda belirsizlik oluşturduğu gerekçesiyle birinci fıkrada yer alan “ve ilgililere” ibaresinin madde metninden çıkarılması,

• şirketlere, Kanunda belirtilen koşullara aykırı olarak kullandıkları nakdi ve gayri nakdi kredilere ilişkin idari para cezaları getirilmesinin, ayrıca Kanunun hükümlerine aykırılık halinde şirket tüzel kişiliği ve aykırılığın sorumlusu olan ilgili gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacak idari para cezalarının ayrı ayrı belirtilmesinin uygun olacağı düşünülerek birinci fıkranın (a) bendinin madde metninden çıkarılması ve diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesi;

• (b) bendinin redaksiyona tabi tutulması,

• (c) bendinde yer alan 9 uncu maddenin birinci fıkrası ile yasaklanan faaliyetlerde bulunulması halinde verilecek elli bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar olan ceza tutarının değiştirilerek aynı maddenin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendine aykırılık halinde, on bin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan tutarın on katına kadar olarak değiştirilmesi;

• (ç) bendinde yer alan “üç” ifadesinin 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına aykırı işlemler için öngörülen ceza miktarının artırılmasını teminen “beş” olarak değiştirilmesi;

• (d) bendinde yer alan “birinci” ve “üçüncü” ibarelerinin madde metninden çıkarılarak madde metninin redaksiyona tabi tutulması;

• Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde iki bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar olacak şekilde idari para cezası yaptırımını öngören yeni bir (e) bendinin ihdas edilmesi;

• (f) bendindeki “birinci” ibaresinin “üçüncü” olarak değiştirilerek 14 üncü maddenin cezai yaptırım öngörülen fıkrasının değiştirilmesi;

• (g) bendinde yer alan “ikinci ve üçüncü fıkralarına” ifadesinin “dördüncü veya beşinci fıkrasına” şeklinde değiştirilmesi;

• anlatıma açıklık kazandırılması açısından (h), (ı), (i) ve (j) bentlerinde değişiklikler yapılması;

• (k) bendinin madde metninden çıkarılması; gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak olan idari para cezalarını belirten yeni bir ikinci fıkra ihdas edilerek mevcut ikinci fıkranın üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmesi ve “bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar” olarak öngörülen idari para cezasının “beşbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar” uygulanması şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 45 inci maddesi; şirketlerin şube dışında teşkilatlanmaya gitmesi Kanun Tasarısının 8 inci maddesinde yasaklandığından, bu maddede yer alan temsilcilik ibaresinin madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 46 ncı maddesi; aynen,

- 47 nci maddesi; aynen,

- 48 inci maddesi; aynen,

- 49 uncu maddesi; aynen,

- 50 nci maddesi;

• Tasarıda şirketler tarafından yatırılacak sisteme giriş payının peşin ödenmesi yönünde değişiklik yapıldığından, taksitli ödemenin yapılmamasına ilişkin cezaı yaptırım fıkranın (c) bendinin kaldırılması ve sonraki bentlerin buna göre teselsül ettirilmesi;

• şirketlerin belli limitler ve şartlar dâhilinde garanti, kefalet ve teminat mektubu vermelerine olanak sağlanması amacıyla birinci fıkranın (e) bendinde yer alan “(b) ve (c)” ibaresinin “(a) veya (ç)” olarak değiştirilmesi;

• birinci fıkrasının (f) bendinin madde metninden çıkarılması;

• birinci fıkrasının (g) bendinin redaksiyona tabi tutularak (e) bendi olarak teselsül ettirilmesi,

• ikinci fıkranın son cümlesinin madde metninden çıkarılması,

• dördüncü fıkranın madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 51 inci maddesi; Tasarıya eklenen geçici 5 inci maddede ikrazatçılık faaliyetiyle ilgili gerekli düzenleme yapılmış olduğundan maddenin metninden çıkarılması ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 52 nci maddesi; 51 inci madde olarak madde numarasının teselsül ettirilmesi suretiyle aynen,

- Geçici 1 inci maddesi; madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- Geçici 2 nci maddesi; Tasarıda asgari ödenmiş sermaye için belirlenen beş milyon TL'nin yirmi milyon TL'ye yükseltilmesi sebebiyle bu madde için intibak süresinin bir yıldan üç yıla çıkarılması, hâlihazırda faaliyette bulunan şirketlerin mevcut temsilciliklerini kapatması veya şubeye dönüştürmesi ile yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlasının genel müdür için aranan mesleki tecrübe şartını taşıması yükümlülüklerine intibak etmeleri için şirketlere altı aylık bir intibak süresi tanınması şeklinde düzenlemeler yapılması suretiyle,

- Geçici 3 üncü maddesi; Tasarı ile kurulması planlanan şirket birliklerinin statüsünün Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulmasını öngören yeni bir birinci fıkraya eklenecek diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesi, ikinci ve üçüncü fıkralarda yer alan “mülga” ibarelerinin kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması açısından “bu Kanunla yürürlükten kaldırılan” ibaresiyle değiştirilmesi ve redaksiyon yetkisi kapsamında beşinci fıkraya düzenlenmiş fıkra mükerrer fatura kullanımının önlenmesini sağlamak amacıyla devir alınan alacaklarla ilgili fatura bilgileri ve diğer bilgilerin toplulaştırılması işlemlerinin Faktoring Şirketleri Birliği'nin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir yıl içinde yerine getirilmesini öngören düzenlemeler yapılması suretiyle,

- Geçici 4 üncü maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması açısından maddede geçen “mülga” ibaresinin “bu Kanunla yürürlükten kaldırılan” ibaresiyle değiştirilmesi suretiyle,

- 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, hâlihazırda Hazine Müsteşarlığı görev alanı içerisinde ödünç para verme faaliyetlerinde bulunan ikrazatçılara bir uyum süresi verilerek, bu Kanun tasarisında yer alan faaliyetlerden birini yürütmek isteyenlerin öngörülen kurumsal yapıları oluşturarak ve Kuruldan gerekli izinleri alarak faaliyetlerini sürdürmesine izin verilmesini, sermaye yükümlülüklerini üç yıl içinde yerine getirmelerini, başvuruda bulunmayan veya gerekli izinleri alamayan ikrazatçıların faaliyetlerinin kendiliğinden sona ermesine yönelik bir geçiş hükmünün Tasarıya yeni geçici 5 inci madde olarak ilave edilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 53 ve 54 üncü maddeleri madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle 52 ve 53 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Diğer taraftan Alt Komisyonumuz çalışmalar sırasında gündeme getirilen;

- Şirketlerin işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen zararları için ayırdıkları karşılıkların ilgili yılın gelir vergisi matrahından Bankacılık Kanunu uygulamasına paralel bir şekilde istisna tutulması,

- Yürürlükteki 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 6 ncı maddesinde yer aldığı gibi dövizle Finansal Kiralama yapabilme imkanının sağlanması,

- Sözleşme konusu özel tescile tabi taşınır ve taşınmazların tescil ve tapu devir işlemlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulması,

- Şirketlerin birlik ve dayanışmasını arttırmak, meslek ilkelerini belirleyerek mesleğin gelişimine katkı sağlamak, mesleğin ilke ve standartlarını belirlemek amacıyla kurulması düşünülen Birliğin tüm şirketleri kapsayan tek bir çatı örgütü şeklinde mi yoksa farklı sektör temsilcilerini gruplandıran üç farklı birlik şeklinde mi örgütlenmesi gerektiği,

- Kara taşıtlarında da tıpkı gemi ve uçaklarda olduğu gibi kiracının ilgili taşınırın maliki gibi değerlendirilmesi,

- Yatırım teşviklerinden kiracının mı yoksa kiralayanın mı yararlanması gerektiği, hususlarının Plan ve Bütçe Komisyonunda değerlendirilmesinin daha uygun olacağı kanaatine varmıştır.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
<i>Vedat Demiröz</i>	<i>M. Şükrü Erdiç</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>
Bitlis	Adana	Ankara (Muhlifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Günal</i>	<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Salih Koca</i>
Antalya	Denizli	Eskişehir
(Muhalefet şerhim ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>A. Nejat Koçer</i>	<i>Adil Kurt</i>	<i>Aydın A. Ayaydın</i>
Gaziantep	Hakkari	İstanbul (Muhlifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Baha Öğütken</i>	<i>Müslim Sarı</i>	<i>Mustafa Şahin</i>
İstanbul	İstanbul (Muhlifim)	Malatya
	Üye	
	<i>Ali Boğa</i>	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

23. Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ancak görüşülemediği için İçtüzüğü'nün 77'nci maddesi uyarınca hükümsüz kalan ve 24. Yasama Döneminde Bakanlar Kurulunca yenilenerek 23/3/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 30/3/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/601 Esas Numaralı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 10/4/2012 tarihinde yaptığı 36 ncı Birleşiminde görüşülmeye başlanmış; ancak Komisyonun 11/4/2012 tarihindeki 37 ncı Birleşiminde Kanun Tasarısının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir alt komisyonda ele alınmasına karar verilmiştir.

Kanun Tasarısı; Alt Komisyonun 12/4/2012, 17/4/2012, 18/4/2012 ve 19/4/2012 tarihlerinde yaptığı toplantılarda ele alınmış ve belli konularda uzlaşma sağlanmıştır.

Ancak bu tasarı yukarıda da belirtildiği gibi, yeni değil, geçtiğimiz yasama döneminde kadük olmuş bir tasarıdır. Bu dönem de hiçbir güncelleştirme yapılmadan olduğu gibi Meclise gönderilmiştir. Bir kanun tasarısı hazırlanırken konunun tarafı olan tüm kurum ve kuruluşlardan görüş alınması gerekirdi. Fakat bu tasarı gerekli kurumlara gönderilmemiş ve görüş alınmamış, tasarı normal süreçten geçmemiştir. Örneğin Adalet Bakanlığı'na gönderilmediğini Bakanlık temsilcileri alt komisyonda belirtmişlerdir. Bu düzenleme içindeki vergiler ve bununla ilgili istisna taleplerinin de Maliye Bakanlığı ile görüşülmediği anlaşılmıştır. Maliye Bakanlığı ile ilgili konular üst komisyona bırakılmıştır.

Diğer tartışılmalı bir konu da meslek birlikleridir. Tasarıda üç ayrı birlik var ve bir kafa karışıklığı söz konusudur. Böyle önemli bir tasarı, dünyada yaşanan kriz ortamında yeniden ele alınmadan Meclise gönderiliyorsa bu yanlıştır. Finansal Kiralama ve faktoringde ciddi şekilde değerlendirilmesi gereken hususlar var. TOBB yetkilileri alt komisyonda sigortacılık örneğini vererek TOBB bünyesindeki sektör kurulu modelini önermesine rağmen bu konuda de kesin bir görüş oluşmamıştır. Biz MHP olarak üst kurul, koordinasyon kurulu ve birlik enflasyonuna karşıyız; çünkü koordinasyonsuzluğa yol açıyor. Banka dışı mali kuruluşlar birliği oluşturularak finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin alt sektörler olarak üst birlik bünyesinde faaliyet göstermelidir. MHP olarak üst kurulların tek çatı altında Mali Piyasalar Üst Kurulu şeklinde toplanmasından yanadır. BDDK, TMSF, SPK'nın da içinde olacağı bir Mali Piyasalar Üst Kurulu kurulmasını ve bunun altında dairelerin oluşmasını daha doğru buluyoruz. Bu çerçevede; koordinasyonun tek yerde toplanması ve daha etkin faaliyet gösterilebilmesi için bütün finansal kuruluşları tek çatı altında toplayan bir birlik kurulmasının daha yararlı olacağı kanaatindeyim.

Saygılarımla arz ederim.

Mehmet Günel
Antalya

ALT KOMİSYON METNİ

**FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN
ŞİRKETLERİ KANUNU TASARISI**

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama, faktoring ve finansman sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Türkiye’de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(2) Bankalarca yapılan faktoring işlemleri ile katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının yapılan finansal kiralama işlemleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(3) Finansal kiralama şirketlerince yapılan faaliyet kiralaması işlemleri hakkında bu Kanunun finansal kiralama işlemlerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(4) Konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanmasında ve finansman şirketlerinin konut finansmanı faaliyetlerine ilişkin olarak diğer Kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(5) Faaliyetleri kısmen veya tamamen hava taşıma araçlarının kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan şirketlere hava taşıma araçlarının, motorların ve bunların aksam ve parçalarının 2 yıldan az olmayan süreyle yurt içinde veya yurt dışında kurulu finansal kiralama şirketleri tarafından kiralanması işlemleri, finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın finansal kiralama olarak bu kanun kapsamında değerlendirilir.

(6) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- Birlik: Finansal Kiralama Şirketleri Birliğini, Faktoring Şirketleri Birliğini ve Finansman Şirketleri Birliğini,
- Faaliyet kiralaması: Finansal kiralama dışında kalan kiralamayı,
- Fatura: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre düzenlenen fatura ve fatura yerine geçen belgeleri,

ç) Finansal kiralama: Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralayıcı tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hallerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemini,

d) Kiralayıcı: Katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketlerini,

e) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgari yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufta bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

f) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

g) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

ğ) Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, dönem net kârı, geçmiş yıllar kârı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemler toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen bakiye ile nitelikleri Kurul tarafından belirlenecek sermaye benzeri borçları,

h) Şirket: Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerini,

ı) Şube: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan ve faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan her türlü işyerini, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

İzne Tabi İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

Kuruluş izni

MADDE 4- (1) Türkiye’de bir şirketin kurulmasına bu Kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verilir.

(2) İzin için yapılacak başvurulara ve iznin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kuruluş şartları

MADDE 5- (1) Türkiye’de kurulacak bir şirketin;

a) Anonim şirket şeklinde kurulması ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması,

b) Pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,

c) Ticaret unvanında “Finansal Kiralama Şirketi”, “Faktoring Şirketi” veya “Finansman Şirketi” ibarelerinden birinin bulunması,

ç) Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,

d) Yönetim kurulu üyelerinin bu Kanunun kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeyi haiz olması,

e) Nakden ve her türlü muvazaadan âri olarak ödenmiş sermayesinin en az yirmi milyon Türk Lirası olması,

f) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,

g) Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısına sahip olması,

ğ) Öngörülen faaliyet konularına ait iş planlarını, kuruluşun mali yapısı ile ilgili projeksiyonlarını, ilk üç yıl için bütçe planını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programını ibraz etmesi, şarttır.

(2) Kurul, asgari ödenmiş sermaye tutarını her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık üretici fiyatları endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere artırmaya yetkilidir.

Kurucularda aranan şartlar

MADDE 6- (1) Şirket kurucu ortaklarının;

a) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

b) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

c) Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

ç) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununun, mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun, bu Kanunun, 5411 sayılı Kanunun ve 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun ve ödünç para verme işleri hakkında mevzuatın hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefetten yahut mülga 765 sayılı Kanun, 5237 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan,

Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine ve milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma suçu ile Devlet sırlarına karşı suçlardan ve casusluktan, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması,

d) Taahhüt ettikleri sermaye miktarını karşılayabilir düzeyde mali güç ve itibara sahip bulunması,

e) Tüzel kişi olması hâlinde ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması,

f) İşin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması,

şarttır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla kurulmuş çok taraflı kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar hakkında bu fıkranın (b) ve (c) bentleri uygulanmaz.

(2) Şirketin tüzel kişi kurucu ortaklarının sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin birinci fıkrada yer alan şartları taşıması zorunludur.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya şirket kontrolünü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiler ile şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip olan tüzel kişilerin sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişilerin (d) bendi hariç olmak üzere, birinci fıkrada belirtilen nitelikleri kaybetmeleri halinde, bu kişilerin sahip oldukları payları durumlarını bu madde hükümlerine uygun hale getirecek şekilde altı ay içinde devretmeleri gerekir. Söz konusu süre içinde devredilecek hisseler düşen oy haklarının kimlerce ve nasıl kullanılacağı Kurul tarafından belirlenir.

Faaliyet izni

MADDE 7- (1) 4 üncü madde çerçevesinde kuruluş izni alan şirketin, Kuruldan ayrıca faaliyet izni alması şarttır. Kurul tarafından verilen faaliyet izinleri Resmi Gazetede yayımlanır.

(2) Kuruluş izninin gerçeğe aykırı beyanlarla alınmış olması, kuruluş iznini takip eden altı ay içinde faaliyet izni almak üzere başvuruda bulunulmaması, kuruluş izninden vazgeçildiğinin beyan edilmesi, iznin verilmesinde aranan şartların faaliyete geçilinceye kadar kaybedilmesi, faaliyet izni alınamamış olması hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda şirketin kuruluş izinleri Kurulca iptal edilir.

(3) Kuruluş izni almış olan şirketin faaliyete geçebilmesi için;

a) Sermayesinin nakit olarak ödenmiş ve plânlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olması,

b) Kurucuları tarafından 5 inci maddede belirtilen asgari sermayenin yüzde beş tutarındaki sisteme giriş payının genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,

c) Uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması,

ç) Yöneticilerinin, bu Kanunda belirtilen nitelikleri haiz olması,

gerekir.

(4) Bütün ortakları Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketi olmak kaydıyla, kuruluş ve faaliyet izni almaksızın sadece bir gemi kiralamak üzere finansal kiralama şirketi kurulabilir. Bu nitelikte kurulacak şirketler bu Kanunun sözleşmelere ilişkin hükümleri dışındaki maddelerine tabi değildir.

(5) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Şubeler

MADDE 8- (1) Şirketin yurt içinde veya yurt dışında şube açması izne tabidir. Şirket her ne ad altında olursa olsun şube dışında teşkilatlanmaya gidemez ve acentelik veremez.

(2) Şubelerin nitelikleri ile izne ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Şirketin yapamayacağı iş ve işlemler

MADDE 9- (1) Şirket;

a) Ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamaz.

b) Müşterileri ile yapacağı sözleşmeler çerçevesinde ve yaptığı işlemin bir parçası olarak müşterilerine ilave finansman sağlamak amacıyla toplamı ödenmiş sermayesinin yüzde birini geçmeyecek şekilde kullanılan nakdi krediler hariç olmak üzere nakdi kredi kullanılamaz. Bu oranı sıfıra kadar azaltmaya veya ödenmiş sermayenin yüzde beşine kadar artırmaya ya da şirket bazında farklılaştırmaya Kurul yetkilidir.

c) Ana faaliyet konusu işlemler ile sınırlı olmak kaydıyla verilen garanti ve kefaletler ile sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip veya kontrolünü elinde bulunduran kişiler ile sermayesinin yüzde on ve daha fazlasına sahip olduğu veya kontrolünü elinde bulundurduğu ortaklıklara, toplamı ödenmiş sermayesinin yüzde yirmisini geçmeyecek şekilde verilen garanti ve kefaletler hariç olmak üzere garanti, kefalet ve teminat mektubu veremez. Bu oranı yüzde beşe kadar azaltmaya veya yüzde yirmi beşe kadar artırmaya ya da şirket bazında farklılaştırmaya Kurul yetkilidir.

ç) 2499 sayılı Kanununa göre menkul kıymet ihracı, uluslararası piyasalardan ödünç para alınması, genel esaslar dahilinde ortak ve ortaklıklarından, bankalardan, para piyasalarından ve organize piyasalardan fon sağlanması dışında mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamaz.

(2) Faktoring şirketi Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde kambiyo senetlerine dayalı olsa bile, bir mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilemeyen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilemeyen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir alamaz veya tahsilini üstlenemez. Aynı faturaya dayalı birden çok faktoring şirketine yapılan kısmi temliklerin toplam tutarı fatura tutarını aşamaz.

(3) Faktoring işlemi ile iktisap edilen kambiyo senetleri ile ilgili olarak keşideci, lehdar ve cirantalar sahip oldukları defileri faktoring alacaklısına karşı ileri süremezler. Bu kural ödeme vasıtaları keşide edilmeyen hallerde de temlik borçlusu için aynen uygulanır.

(4) Sigortacılık mevzuatına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, finansal kiralama şirketleri finansal kiralama veya faaliyet kiralaması işlemlerine konu edilen mallara, bu işlemler kapsamında alınan teminatlara ve söz konusu malı kiralayan kişilere; finansman şirketleri ise alımı kredilendirilen mallara veya hizmetlere, kredilerin teminatlarına ve kredilendirilen malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişilere, kredi borcunun geri ödenmesi ve benzeri tüm kredi unsurlarını koruma altına alacak her çeşit sigortayı kapsayacak şekilde iştiğal konusuna giren işlere ilişkin sigorta sözleşmelerinin yapılmasına aracılık dışında sigortacılık işlemleriyle iştiğal edemezler.

İKİNCİ BÖLÜM

Ana Sözleşmeye İlişkin Hükümler

Ana sözleşme değişiklikleri

MADDE 10- (1) Şirket ana sözleşmelerinde yapılacak değişiklikler öncesinde Kuruma bilgi verilir. Kurum, ana sözleşme değişiklikleri ile ilgili olarak onbeş iş günü içinde olumsuz görüş bildirmediği takdirde, bu değişiklikler şirketlerin genel kurul gündemine alınır ve sonucundan Kuruma bilgi verilir.

(2) Şirket ana sözleşmeleri güncel olarak şirket internet sayfasında yayınlanır. Ana sözleşmelerin güncelleştirilmesi, değişikliklerin gerçekleştiği tarihten itibaren on iş günü içinde yapılmak zorundadır.

(3) Şirketin adres değişikliklerini değişiklik tarihinden itibaren onbeş iş günü içinde Kuruma bildirmesi zorunludur.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Pay edinim ve devirleri

MADDE 11- (1) Bir kişinin, şirket sermayesinin yüzde onunu veya daha fazlasını temsil eden payları edinmesi veya şirket kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(2) Yönetim kuruluna üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracı birinci fıkradaki oransal sınıra bakılmaksızın Kurulun iznine tabidir.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on ve üzeri paya sahip olan tüzel kişilerin kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(4) İzne tabi pay devirlerinde pay devralacakların kurucularda aranan nitelikleri taşımaları şarttır.

(5) İzne tabi olup, izin alınmadan yapılan pay devirleri ile ortak sayısının beşin altına düşmesine yol açan pay devirleri pay defterine kaydolunamaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birleşme, Devir, Bölünme ve Tasfiye

Birleşme, devir, bölünme ve tasfiye

MADDE 12- (1) Şirketin birleşme, devir ve bölünmesi Kuruldan izin alınmak kaydıyla genel hükümlere tabidir. İzin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Kurulun uygun görüşü alınmak kaydıyla şirketin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi halinde genel hükümler uygulanır. Şirketin tasfiye süreci gerekli görülmesi halinde Kurumca denetlenebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kurumsal Yönetim

BİRİNCİ BÖLÜM

Yöneticiler

Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları

MADDE 13- (1) Kurumsal yönetime ilişkin yapılar, süreçler ve bunlara ilişkin ilkeler şirket birliklerinin de görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(2) Şirketin yönetim kurulu, genel müdür dahil üç kişiden az olamaz. Genel müdür, bulunmadığı hallerde vekili, yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi hariç olmak üzere şirket kurucularında aranan şartları taşımaları zorunludur. Bu Kanunda genel müdür için aranan mesleki tecrübe şartı yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlası için de aranır.

(3) Şirket genel müdürünün en az yedi yıl, genel müdür yardımcısının ise en az beş yıl olmak üzere işletmecilik veya finans alanında mesleki deneyime sahip olmaları ve ayrıca, lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları şarttır.

(4) Başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan diğer yöneticiler de bu Kanunun genel müdür yardımcılara ilişkin hükümlerine tabidir.

(5) Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmaları ve seçilmelerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Finansal Raporlama

İç sistem, muhasebe, raporlama ve bağımsız denetim

MADDE 14- (1) Şirket maruz kaldığı risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanması, faaliyetlerinin yapısı ve kapsamıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun bir şekilde yeterli ve etkin bir sistem kurmak ve işletmekle yükümlüdür.

(2) Sistemin işleyişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, sisteminin yeterli ve etkin olmadığı tespit edilen şirketler hakkında her türlü tedbiri almaya Kurul yetkilidir.

(3) Şirket, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek, finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

(4) Şirket, şekil ve kapsamı Kurumca belirlenen mali tablolar ve istatistiki bilgileri istenilen süre ve yöntemlerle Kuruma göndermek zorundadır.

(5) Şirketin bağımsız denetimi 2/11/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde yapılır. Düzenlenen bağımsız denetim raporları Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma gönderilir.

Koruyucu düzenlemeler

MADDE 15- (1) Kurul, maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla şirketlerin faaliyetleri ile özkaynakları arasında sınırlamalar ve standart oranlar belirlemek suretiyle gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Şirket, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurum tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür.

(2) Bu Kanun uyarınca belirlenecek sınırlamalara ve standart oranlara ilişkin eşiklere erişilmesi veya aşımaların oluşması hâlinde, ilgili şirket durumu derhal Kuruma bildirmek zorundadır.

(3) Özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda aşımaların oluşması ve şartların gerektirmesi hâlinde, bu aşımalar Kurumca belirlenen süre içinde giderilir. Aşımaların giderilmesi için belirlenen süre içinde bu Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Karşılıklar

MADDE 16- (1) Şirket, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen, ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorundadır.

Denetim, gözetim ve bilgi verme

MADDE 17- (1) Şirketin bu Kanun kapsamındaki gözetim ve denetimi Kurum tarafından yapılır.

(2) Kurum, şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ile bunların şubeleri ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri gizli dahi olsa istemeye, bunların vergiyle ilgili kayıtları dahil olmak üzere tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bilgi istenenler de istenilen bilgileri vermekle, defter, kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmamakla, tüm bilgi işlem sistemini denetim amaçlarına uygun olarak Kurumun yerinde denetim yapan meslek personeline açmakla, verilerin güvenliğini sağlamakla ve muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter, belge ve karneler ile vermek zorunda oldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifrelerini inceleme için ibraz etmek ve işletmekle yükümlüdür.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermek zorundadır.

(4) Şirketin faaliyetlerinin yerinde denetimi, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılır. Şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Sözleşmelere İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Finansal Kiralama

Finansal kiralama sözleşmesi

MADDE 18- (1) Finansal kiralama sözleşmesi; kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören sözleşmedir.

Sözleşmenin konusu

MADDE 19- (1) Sözleşmeye taşınır ve taşınmaz mallar konu olabilir. Bilgisayar yazılımlarının çoğaltılmış nüshaları hariç olmak üzere patent gibi fikri ve sınai haklar bu sözleşmeye konu olamaz.

(2) Bütünüyle parça veya eklenti niteliklerine bakılmaksızın asli niteliğini koruyan her mal tek başına finansal kiralama sözleşmesinin konusu olabilir.

Finansal kiralama bedeli

MADDE 20- (1) Finansal kiralama bedeli ve ödeme dönemleri taraflarca belirlenir. Sözleşme konusu mal henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş olsa dahi, sözleşme tarihinden başlamak üzere kira bedelleri tahsil edilebilir. Sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde, sözleşme konusu malın sözleşme tarihinden itibaren iki yıl içinde kiracıya teslim edilmesi zorunludur.

Yurtdışından yapılacak finansal kiralamalar

MADDE 21- (1) Yurtdışından yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından tescil edilir.

(2) Yurtdışından yapılacak finansal kiralamalara ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından belirlenir.

Sözleşmenin şekli ve tescili

MADDE 22- (1) Sözleşme, yazılı şekilde yapılır. Taşınmaz mallara ilişkin sözleşmeler taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün şerhler hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır mallara dair sözleşmeler bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil ve şerh olunur ve kiralayan tarafından ayrıca Finansal Kiralama Şirketleri Birliğine bildirilir.

(2) Özel bir sicile kayıtlı olmayan taşınır mallara ilişkin sözleşmeler Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tescil edilir.

(3) Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicil herkese açıktır. Hiç kimse sicildeki bir kaydı bilmediğini ileri süremez.

(4) Sözleşmelerin Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tesciline ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince belirlenir.

(5) Tescil veya şerhten sonra, üçüncü kişilerin finansal kiralama konusu mal üzerindeki aynı hak iktisapları kiralayana karşı ileri sürülemez.

(6) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesi uygulamasında kiracı geminin maliki gibi değerlendirilir.

(7) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun 49 uncu maddesi uygulamasında kiracı, hava aracının maliki gibi değerlendirilir.

Finansal kiralama konusu malın satın alınması

MADDE 23- (1) Finansal kiralama konusu malın mülkiyeti kiralayana aittir. Ancak taraflar sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının, malın mülkiyetini satın alma hakkını haiz olacağını kararlaştırabilir.

(2) Finansal kiralama konusu tescile tabi taşınır mala ilişkin kiracı adına satın alma hakkının doğumundan itibaren 30 günlük süre içinde bu hakkın kiracı tarafından kullanılmaması ve bu Kanunun 32 nci maddesi uyarınca malın kiralayana iade edilmemesi durumunda, taraflar arasında yapılan sözleşmede bu hususta karara varılmış olması ve kiracıya konu hakkında tebligat yapılmış veya adresinde bulunmadığından tebligatın yapılamamış olması kaydıyla kiralayan tek taraflı olarak kiralananı kiracıya devir ile ilgili her türlü işlemi yapabilir. Bu kapsamda mülkiyeti devir işlemi ile ilgili kiralayan tarafından yapılan tek taraflı talepler ilgili sicil tarafından yerine getirilir.

Tarafların hak ve borçları

MADDE 24- (1) Kiracı, sözleşme süresince finansal kiralama konusu malın zilyedi olup, sözleşmenin amacına uygun olarak her türlü faydayı elde etme hakkına sahiptir.

(2) Kiracı, finansal kiralama konusu malı sözleşmede öngörülen şart ve hükümlere göre itina ile kullanmak zorundadır.

(3) Sözleşmede aksine hüküm yok ise kiracı, malın her türlü bakımından ve korunmasından sorumlu olup, bakım ve onarım masrafları kiracıya aittir.

(4) Kiralama konusu malın sigorta ettirilmesi zorunludur. Malın kimin tarafından sigorta ettirileceği sözleşmede gösterilir. Sigorta primleri kiracı tarafından ödenir.

(5) Malın sözleşme süresi içinde hasar ve zıyayı sorumluluğu kiracıya aittir. Bu sorumluluk ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlıdır ve aşan kısım kiracı tarafından karşılanmak zorundadır.

(6) Kiracının seçimi ve talebi üzerine üçüncü kişiden sağlanan malın ayıplı olmasından kiralayan sorumlu tutulamaz. Aynı hüküm, malın bizzat kiracıdan sağlanması halinde de uygulanır.

Malın kiracıya teslim edilmemesi

MADDE 25- (1) Finansal kiralama konusu malın, kiralayanın malın imalatçısı veya satıcısı ile zamanında sözleşme yapmaması veya gerekli ödemeyi zamanında yerine getirmemesi veya kiralayanın kusur ve ihmalden kaynaklanan diğer sebepler ile kiracıya teslim edilmemesi halinde 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 106 ncı maddesi hükmü uygulanır.

Zilyedliğin ve kiracılık sıfatının devri

MADDE 26- (1) Kiracı, kiracılık sıfatını veya sözleşmeden doğan hak veya yükümlülüklerini, kiralayandan yazılı izin almak kaydıyla devredebilir. Bu devir nedeniyle finansal kiralama sözleşmesinde yapılan kiracı değişikliği, ilgisine göre 21 inci veya 22 nci madde çerçevesinde tescil edilir veya şerh olunur.

(2) Konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracı, kiralayana bilgi vermek, diğer finansal kiralama işlemlerinde ise sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla finansal kiralama konusu malın zilyetliğini bir başkasına devredebilir.

Mülkiyetin devri

MADDE 27- (1) Sözleşmede aksi öngörülmemişse kiralayan, malın mülkiyetini bir üçüncü kişiye devredemez. Sözleşmede bu yetkinin tanınması halinde, devir, ancak başka bir kiralayana yapılabilir. Devralan, sözleşme hükümlerine uymak zorundadır. Devrin kiracıya karşı geçerli olması onun haberdar edilmesine bağlıdır.

Kiracının iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 28- (1) Kiracının iflası halinde, iflas memuru, 2004 sayılı Kanununun 221 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre büro teşkilinden önce, finansal kiralama konusu malların tefrikine karar verir. İflas memurunun bu kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(2) Kiracı aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde, icra memuru, finansal kiralama konusu malların takibin dışında tutulmasına karar verir. İcra memurunun kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(3) Bu itirazlar, icra mahkemesince en geç bir ay içinde karara bağlanır.

Kiralayanın iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 29- (1) Kiralayanın iflası halinde sözleşme, kararlaştırılan sürenin sonuna kadar iflas masasına karşı geçerliliğini sürdürür.

(2) Kiralayan aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde finansal kiralama konusu mallar sözleşme süresi içinde haczedilemez.

Sözleşmenin sona ermesi

MADDE 30- (1) Sözleşmede aksi kararlaştırılmadıkça, sözleşme süresinin dolması, kiracının iflası, ölümü veya fiil ehliyetini kaybetmesi hallerinde kendiliğinden sona erer.

(2) Kiracının tasfiye sürecine girmesi veya tasfiyeye girmeksizin finansal kiralama konusu malın tahsis edildiği işletmesini tasfiye etmesi halinde kiracının talebi üzerine sözleşmede aksine hüküm yoksa sözleşme süresinden önce feshedilebilir.

(3) Sözleşmenin taraflarından her biri sürenin bitiminden en az üç ay önce bildirmek kaydıyla, mevcut veya yeni şartlar ile sözleşmenin uzatılmasını talep edebilir. Sözleşmenin uzatılması tarafların anlaşmasına bağlıdır.

Sözleşmenin ihlali

MADDE 31- (1) Kiralayan, finansal kiralama bedelini ödemede temerrüde düşen kiracıya verdiği otuz günlük süre içinde de bu bedelin ödenmemesi halinde, sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, sözleşmede, süre sonunda mülkiyetin kiracıya geçeceği kararlaştırılmış ise, bu süre altmış günden az olamaz. Bir yıl içinde sözleşmede yer alan kira bedellerinden ikisini zamanında ödememesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmeler kiralayan tarafından feshedilebilir.

(2) Taraflardan birinin sözleşmeye aykırı harekette bulunduğu hallerde, bu aykırılık nedeniyle diğer tarafın sözleşmeyi devam ettirmesinin beklenemeyeceği durumlarda sözleşme feshedilebilir.

(3) Kiracı ve kiralayan arasında finansal kiralama sözleşmesi ile ilgili ihtilaflarda, mahkemece finansal kiralama konusu malın ihtiyati tedbir kararı alınarak kiralayana veya üçüncü bir kişiye bırakılması durumunda, kiralayan mahkemeye malın rayiç değeri kadar teminat yatırmak suretiyle mal üzerinde tasarruf edebilir. Şu kadar ki; sözleşmenin feshinin haksız olduğuna karar verilmesi halinde, kiralayan kiracının zararını tazminle yükümlüdür.

Sözleşmenin sona ermesinin sonuçları

MADDE 32- (1) Sözleşme sona erdiğinde, sözleşmeden doğan satın alma hakkını kullanmayan veya bu hakkı bulunmayan kiracı finansal kiralama konusu malı derhal geri vermekle mükelleftir.

Sözleşmenin feshinin sonuçları

MADDE 33- (1) Sözleşmenin kiralayan tarafından feshi ile 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca kiracı tarafından feshi hallerinde, kiracı malı iade ile yükümlüdür. İade edilen malın üçüncü kişilere satılması halinde sözleşmede aksi bir değer kararlaştırılmadıkça satış bedelinin vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından düşük olması durumunda aradaki fark kiracı tarafından kiralayana ödenir. Sözleşmede aksi bir değer kararlaştırılmadıkça iade edilen malın satış bedelinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından yüksek olması durumunda aradaki fark kiralayan tarafından kiracıya ödenir. İade alınan malın üçüncü kişilere finansal kiralama yöntemiyle kiralanması halinde de aynı esaslar uygulanır.

(2) Sözleşme kiracı tarafından feshedilirse kiracı malı geri vermekle beraber uğradığı zararın tazminini, kiralayandan talep edebilir.

(3) Sözleşmeden kaynaklanan borçlara karşılık teminat olarak alınan ipoteklerin paraya çevrilmesinde 2004 sayılı Kanununun 150/ı maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Kiracının bu Kanunda belirtilen süreler içinde borcunu ödememesinden dolayı kiralayan tarafından noter aracılığıyla kiracıya gönderilen fesih ihtarnameleri hakkında 2004 sayılı Kanununun 68/b maddesi hükümleri uygulanır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 34- (1) Sözleşme hakkında 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 764, 765, 766 ncı maddeleri ve 818 sayılı Kanununun 222, 223, 224, 254 üncü maddeleri ile 18/5/1955 tarihli ve 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

Teşvik

MADDE 35- (1) Yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi halinde kiralayan, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması halinde uygulanan teşviklerden yararlanır. Finansal kiralama şirketinin teşvik belgesi ile ilgili sorumluluğu, kendisine devri gerçekleşen kısmı ile sınırlıdır.

Gümrüğe dair hükümler

MADDE 36- (1) Yabancı şirket ile kiracı arasında akdedilen sözleşmeye göre getirilen mallara gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler bakımından aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Satın alma hakkı bulunmayan bir sözleşmeye dayanarak veya bu hak bulunsa dahi teşvik belgesinde gümrük muafiyetinden yararlanması öngörülmemiş malların Türkiye'ye girişinde, gümrük mevzuatının süre kısıtlaması hariç, sözleşme süresine bağlı olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun geçici ithalat rejimine dair hükümleri uygulanır. Sözleşme süresi sonunda kesin ithalatın yapılmaması ve finansal kiralama konusu malların kiralayana iade edilmek üzere yurtdışına çıkarılmak istenmesi halinde daha önce alınan teminat 4458 sayılı Kanunun hükümlerine göre çözülür.

b) Sözleşme süresi sonunda finansal kiralama konusu malların kesin ithalatının yapılması halinde gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki cari kur ve 4458 sayılı Kanunun eşyanın gümrük kıymetine ilişkin hükümlerine göre belirlenecek kıymet üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler tahakkuk ve tahsil olunur.

İstisnalar ve vergi nispetinin tespiti

MADDE 37- (1) Sözleşme her türlü vergi, resim ve harçtan istisnadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Faktoring ve Finansman

Faktoring sözleşmesi

MADDE 38- (1) Faktoring sözleşmesi; mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilebilen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir almak suretiyle, faktoring şirketinin müşterisine sağladığı tahsilat, borçlu ve müşteri hesaplarının tutulmasının yanı sıra finansman veya faktoring garantisi fonksiyonlarından her hangi birini ya da tümünü içeren sözleşmedir.

(2) Faktoring sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

Finansman sözleşmesi

MADDE 39- (1) Finansman sözleşmesi, her türlü mal veya hizmet alınımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim veya temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşmedir. Kredi geri ödemeleri, adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılır.

(2) Finansman şirketlerinin, kredilendirecekleri mal veya hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı şekilde genel bir sözleşme yapmaları zorunludur.

(3) Finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

BEŞİNCİ KISIM

Birlikler

BİRİNCİ BÖLÜM

Birlikler

Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği

MADDE 40- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulur.

(2) Finansal kiralama şirketleri Finansal Kiralama Şirketleri Birliğine; faktoring şirketleri Faktoring Şirketleri Birliğine, finansman şirketleri Finansman Şirketleri Birliğine faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde üye olmak zorundadır.

Birliklerin görev ve yetkileri

MADDE 41- (1) Şirket birlikleri;

a) Mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerin birlik ve dayanışmasını artırmak, eğitim, tanıtım ve araştırma faaliyetlerinde bulunmakla,

b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamakla,

c) Üyelerinin uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemekle,

ç) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmakla,

d) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla,

e) Üyelerin ilân ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarı itibarıyla tespit etmekle,

f) Üyelerinin ortak menfaatlerini ilgilendiren konularda yönetim kurulu kararına istinaden dava açmakla,

g) Üyeleri arasında ortak projelere ilişkin işbirliğini temin etmekle,

ğ) Bu Kanunda sayılan diğer görevleri yerine getirmekle,

görevli ve yetkilidir.

Organlar ve statü

MADDE 42- (1) Birliklerin organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce seçimlere katılacak üyeleri ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar; bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık sayım ilkelerine göre yapılır. Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itiraz hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

(2) Birliklerin organları, çalışma esasları ve faaliyetlerinin kapsamı, birliklerin görüşünü alarak Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak statülerinde gösterilir. Üyeler, birliklerin statüsüne ve birlikler tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır. Birliklerin giderleri, statüleri gereğince tespit olunan oy sayısına göre üyelere dağıtılır. Üyeler, kendilerine düşen masraf paylarını statülerde belirtilen süre içinde yatırmak zorundadır. Masraf iştirak payları belirlenen süre içinde ödenmediği takdirde birlikler tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Masraf iştirak paylarının ödenmesine dair kararlar 2004 sayılı Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(3) Birliklerin aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyelere birliklerin yönetim kurulunca bin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Merkezi Fatura Kaydı

MADDE 43- (1) Faktoring şirketleri ile bankalar, fatura bilgileri de dahil olmak üzere devir aldıkları alacaklarla ilgili bilgileri Risk Merkezi nezdinde veya Faktoring Şirketleri Birliğinin uygun göreceği bir şekilde toplulaştırırlar. Bilgilerin paylaşımına ilişkin usul ve esaslar Faktoring Şirketleri Birliğince belirlenir.

ALTINCI KISIM

Cezai Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezaları

İdari para cezaları

MADDE 44- (1) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle şirketlere bu Kanunun;

a) 8 inci maddesine aykırılık halinde üçbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendine aykırılık halinde, onbin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan tutarın on katına kadar,

c) 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı işlem yapılması halinde onbin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan işlem tutarının beş katına kadar,

ç) 11 inci maddesinin ikinci veya beşinci fıkrasına aykırılık halinde bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesine aykırı şekilde atama yapılması halinde ikibin Türk Lirasından sekizbin Türk Lirasına kadar ve cezanın tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde, bu sürenin bitiminden itibaren geçen her gün için verilmiş olan cezanın yüzde onu tutarında,

e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

f) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak şirketin mali büyüklüklerini önemli ölçüde etkileyen veya önemli ölçüde etkilememekle birlikte süreklilik arz eden uygulamalar yapılması halinde ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

g) 14 üncü maddesinin dördüncü veya beşinci fıkrasına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

ğ) 15 inci maddeye istinaden çıkarılan düzenlemelerde yer alan sınırlamalara aykırılık halinde, onbin Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde birine kadar,

h) 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bildirim yapılmaması halinde, bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

ı) 16 ncı maddesine göre ayrılması gereken karşılıkların tesis edilmemesi hâlinde, bin Türk Lirasından az olmamak üzere, ayrılması gereken karşılık tutarının binde ikisine kadar; üç aydan az olmamak üzere Kurumca verilecek süre içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde ise, tesis edilmeyen karşılık tutarının yüzde üçü oranında,

i) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

j) 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına, 22 nci maddesinin birinci veya ikinci fıkrasına, 38 inci maddesinin ikinci fıkrasına ve 39 uncu maddesinin ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık halinde, bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(2) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık halinde beşbin Türk Lirasından onbeşbin Türk Lirasına kadar,

b) 11 inci maddesinin birinci, ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık halinde bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

c) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık halinde ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(3) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, ilgili maddelerine göre Kurul ve Kurum tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemeler ile Kurum tarafından verilen talimatlara uyulmaması halinde, beşbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

Savunma hakkı ve kapatma kararı

MADDE 45- (1) İdari para cezalarının uygulanıp uygulanmayacağına ilgilinin savunması alındıktan sonra karar verilir. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

(2) Bu Kanunun 8 inci maddesi hükümlerine aykırı olarak yurtiçinde açılan şubeler hakkında, 44 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmakla birlikte, bunlar Kurumun talebi üzerine valiliklerce geçici veya sürekli kapatılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Suçlar

İzinsiz faaliyette bulunmak

MADDE 46- (1) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın aslen veya fer'an meslek edinerek finansal kiralama, faktoring ve finansman faaliyetlerinde bulunan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri, altı aydan iki yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu suçun bir işyeri bünyesinde işlenmesi hâlinde bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(2) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilân ve reklâmlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda şirket gibi faaliyet gösterdikleri izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, üç aydan bir yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara aykırılık hâlinde Kurumun ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine, sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararıyla kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

Yetkili merciler ile denetim görevlilerince istenen bilgi ve belgeleri vermemek ve görevlerini yapmalarını engellemek

MADDE 47- (1) Bu Kanunla yetkilendirilen mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz günden binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu Kanunla yetkilendirilen denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişiler iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak

MADDE 48- (1) Şirketin bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine ve mahkemelere verdiği veya yayımladığı belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve binbeşyüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

Yazılı başvuru ve müdahale

MADDE 49- (1) Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Bu Kanun uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Kurumun başvuruda bulunması hâlinde, Kurum başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyet İzninin İptali

Faaliyet izninin iptali

MADDE 50- (1) Bir şirketin faaliyet izni;

a) Faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içinde faaliyete geçilmemesi,

b) Faaliyet izninin alındığı tarihten itibaren bir ay içinde ilgili birliğe üye olunmaması ve bu yükümlülüğün Kurum tarafından yapılan uyarıdan itibaren bir hafta içinde yerine getirilmemesi,

c) Adres değişikliğinin süresi içinde Kuruma bildirilmemesi ve yapılan yasal tebligata rağmen adresinde bulunulmaması,

ç) Faaliyetlere kesintisiz bir yıl süre ile ara verilmesi,

d) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (ç) bentlerinde yasaklanan faaliyetlerde bulunulması,

e) Faaliyete son verilmesi,

hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda, Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlar iptal edilir.

(2) Faaliyet izninin iptaline ilişkin karar ilgili şirkete bildirilir ve Resmi Gazetede yayımlanır. İptal kararının Resmi Gazetede yayımlanması ilgililere yapılacak tebligat hükmündedir.

(3) Faaliyet izni iptal edilen şirketin, faaliyetlerini derhal durdurması ve iptal tarihinden itibaren üç ay içinde genel kurulunu toplayarak, şirket konusu ve unvanını değiştirmek veya tasfiye işlemlerini başlatmak üzere karar alması zorunludur.

YEDİNCİ KISIM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 51- (1) 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer kanunlarda, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanuna göre çıkarılacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar, kaldırılan hükümlere dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda öngörülen düzenlemeler bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren şirketler durumlarını, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendine üç yıl içinde, 8 inci maddenin birinci ve 13 üncü maddenin ikinci fıkralarına altı ay içinde intibak ettirmek zorundadır. Mücbir sebeplerin bulunması ve Kurulca uygun görülmesi halinde bu süreler bir yılı geçmemek üzere uzatılabilir.

Birlikler ile ilgili yükümlülükler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Birliklerin organlarının, çalışma esaslarının ve faaliyetlerinin kapsamının yer aldığı, Kurulun uygun görüşü alınarak şirket dernekleri tarafından hazırlanacak statü, Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulur.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirketler, ilgili birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde birliğe üye olmak zorundadır.

(3) Bu Kanun hükümleri uyarınca Finansal Kiralama Şirketleri Birliğinde tutulan özel sicile tescil edilecek sözleşmelerin tescilinde 22 nci madde uyarınca tescile ilişkin usul ve esaslar belirlenene kadar bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun tescile ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(4) Finansal Kiralama Şirketleri Birliği kuruluncaya kadar 21 inci madde uyarınca yapılacak finansal kiralama sözleşmelerinin tescilinde bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun ilgili hükmünün uygulanmasına devam olunur.

(5) Bu Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen işlemler, Faktoring Şirketleri Birliğinin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir yıl içinde yerine getirilir.

Düzenlenmiş olan finansal kiralama sözleşmeleri

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri için bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun süreye ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

İkrazatçılarla ilgili hükümler

GEÇİCİ MADDE 5- (1) 90 sayılı Kanun Hükmünde Karamnameden aldıkları yetkiye istinaden ikrazatçılık faaliyetinde bulunanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu Kanunda sayılı faaliyetlerden birini yürütmek amacıyla Kuruma başvuruda bulunabilirler. Bu süre içinde mevcut sözleşmelerinden kaynaklanan alacaklarının tahsiline yönelik işlemler dışında yeni bir ikrazatçılık faaliyetinde bulunamazlar. Kuruma başvuruda bulunan ikrazatçılar Kuruldan gerekli izinleri almak suretiyle faaliyetlerine faktoring, finansal kiralama veya finansman şirketi olarak devam edebilirler. Kurulacak bu şirketler bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan sermaye yükümlülüğünü üç yıl içinde yerine getirmek zorundadır. Kuruma başvuruda bulunmayan veya başvurduğu halde Kuruldan gerekli izinleri alamayanların ikrazatçılık faaliyet izinleri başka bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer.

Yürürlük

MADDE 52- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 53- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

9/5/2012

Esas No: 1/601

Karar No: 14

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23. Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ancak görüşülemediği için İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz kalan ve 24. Yasama Döneminde Bakanlar Kurulunca yenilenerek 23/3/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 30/3/2012 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas Komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/601 Esas Numaralı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 10/4/2012 tarihinde yaptığı 36 ncı Birleşiminde; Hükümeti Temsilen Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Faktoring Derneği, Finansal Kiralama Derneği, Finansman Şirketleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

1/601 esas numaralı Kanun Tasarısının gerekçesinde özetle aşağıdaki değerlendirmelere yer verilmiştir.

Finansal kiralama şirketlerinin kuruluş ve faaliyetleri 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve faaliyetleri ise 3/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir.

Finansal sektörde görülen değişiklikler ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar neticesinde bu düzenlemelerin, söz konusu şirketlerin güvenilir ve etkin bir şekilde faaliyetlerini yerine getirebilmeleri yönünden yeterli olmadığı görülmektedir. Bahse konu şirketlerin günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilen yasal düzenlemeler çerçevesinde faaliyet göstermeleri ve ilgili şirketlerin kuruluş ve faaliyetlerinin tek bir kanun çatısı altında düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu çerçevede;

- Finansal kiralama şirketlerinin sahip olmaları gereken asgari ödenmiş sermaye tutarları günün şartlarına uygun hale getirilmekte,
- Şirketlerin etkin gözetim ve denetimleri için gerekli yasal alt yapı tesis edilmekte,
- Şirketlerin işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen zararlarını karşılamak amacıyla şirketlere karşılık ayırma zorunluluğu getirilmekte,
- Şirketlerin faaliyet izni alabilmeleri için Kanunda öngörülen asgari sermayelerinin yüzde beşi tutarında sisteme giriş payı ödemeleri hüküm altına alınmakta,
- Finansal kiralama işleminin tanımı uluslararası standartlara uyumlu hale getirilmekte,
- Finansal kiralama sözleşmelerinin hukuki niteliği, sona ermesi, tarafların hak ve borçları gibi hükümler, uygulamada karşılaşılan sorunları bertaraf edici değişiklikler yapılmak suretiyle halen yürürlükte bulunan Finansal Kiralama Kanununda yer aldığı şekliyle korunmakta,

- Operasyonel kiralama, alt kiralama, bilgisayar yazılımlarının kiralanması, sat-geri kirala, yurtdışından yapılacak finansal kiralama işlemleri gibi konularda uygulamada sektörün önünü açacak yeni hükümler ihdas edilmektedir.

Kanun Tasarısı incelendiğinde;

- Kredi sistemi içinde yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama, faktoring ve finansman sözleşmelerine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin,

- Türkiye'deki şirketlerin kuruluş izinlerinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun (BDDK) en az beş üyesinin aynı doğrultuda aldıkları kararlar verilmesinin, kuruluş iznini alan şirketlerin faaliyete başlaması için de BDDK'dan izin almasının, şirket kurulabilmesi için gerekli şartların güncellenmesinin, buna göre şirketlerin sahip olmaları gereken asgari ödenmiş sermayelerinin günün şartlarına uygun hale getirilmesinin,

- Şirket üst düzey yöneticileri için mesleki tecrübe şartı getirilmesinin,

- Finansal kiralamaya konu taşınır ya da taşınmaz ile birlikte yatırımın bütünüyle parçası veya eklentisi haline gelen malların, ilgili finansal kiralama sözleşmesinin konusu olabilmesinin düzenlenmesinin,

- Sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla, sözleşme konusu mal henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş olsa dahi, sözleşme tarihinden başlamak üzere kira bedellerinin tahsiline imkân tanınmasının,

- Bir yıl içinde sözleşmede yer alan kira bedellerinden ikisini zamanında ödememesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmelerin kiralayan tarafından feshedilebilmesine yönelik hüküm getirilmesinin,

- Şirketlerin işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen zararlarını karşılamak amacıyla şirketlere karşılık ayırma zorunluluğu getirilmesinin,

- Faktoring Şirketleri Birliği nezdinde fatura merkezi kayıt sistemi kurularak faktoringe konu olan faturaların sisteme kaydedilerek mükerrer kullanımının engellenmesinin,

- Tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulmasının ve şirketlerin ilgisine göre söz konusu Birliklere üye olma zorunluluğu getirilmesinin,

- Mevzuata aykırı işlem ve uygulamaların engellenmesini teminen idari ve adli cezalar getirilmesinin,

- 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlükten kaldırılmasının,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmeler sırasında tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen öncelikle bir alt komisyonda ele alınması kararlaştırılmıştır.

Alt Komisyon tarafından 12/4/2012, 17/4/2012, 18/4/2012 ve 19/4/2012 tarihlerinde Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Finansal Kiralama Derneği, Faktoring Derneği ve Finansman Şirketleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen görüşmelerde Alt Komisyon üyeleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile dernek temsilcileri tarafından Kanun Tasarısı üzerindeki görüş ve düşünceler ayrıntılı bir şekilde dile getirilmiş ve oluşturulan metin Komisyonumuza sunulmuştur.

Komisyonumuzun 3/5/2012 tarihinde Hükümeti Temsilen Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Faktoring Derneği, Finansal Kiralama Derneği, Finansman Şirketleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla yaptığı 38 inci Birleşiminde, 1/601 esas numaralı Kanun Tasarısının görüşmelerine devam edilmiş ve görüşmelerde Alt Komisyon metninin esas alınması kararlaştırılmıştır.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- KOBİ'lerin kısa ve orta vadeli finansman ihtiyaçlarının büyük kısmının Finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerini bünyesinde barındıran bankacılık dışı finansal sektör tarafından karşılandığı, dolayısıyla sektörün ekonomide çok önemli bir ihtiyacı karşıladığı,

- Mevcut durumda sektörü düzenleyen 90 sayılı Ödünç Para Verme İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1983, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun da 1985 tarihli olmasından dolayı sektördeki güncel gelişmeleri karşılamakta yetersiz kaldıkları; büyüyen sektörün artan ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeni bir düzenleme yapılmasının zorunlu bir hale geldiği,

- Tasarının 2008 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmesine rağmen görüşülemeyip hükümsüz kaldığı, 24 üncü dönemde görüşülmek üzere Bakanlar Kurulu tarafından yeniden Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edildiği; ancak aradan uzun süre geçmesine rağmen Tasarının yeniden gözden geçirilerek üzerinde hiçbir değişiklik yapılmamasının bir eksiklik olduğu, Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşleri de alınarak Tasarıda gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmesinin daha doğru olacağı,

- Alt komisyon sürecinde yoğun katılımlı ve başarılı bir çalışma gerçekleştirilerek hem iktidar hem muhalefet tarafından dile getirilen görüş ve öneriler doğrultusunda geniş kapsamlı ve tüm tarafların mutabık olduğu değişikliklerin yapıldığı, bu anlamda örnek bir alt komisyon sürecinin gerçekleştiği, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri müteakip Tasarı ve gerekçesi komisyonumuzca da benimsenerek alt komisyon metni üzerinden maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt Komisyon metninin;

- 1 inci maddesi; aynen,

- 2 nci maddesi; beşinci fıkrasının maksadın daha açık ve anlaşılabilir bir şekilde ifade edilebilmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 3 üncü maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesini teminen birinci fıkranın (a) bendindeki birlik tanımının "Birlik: Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliğini," şeklinde değiştirilmesi ve uygulamada çıkabilecek sorunları önlemek amacıyla 3226 sayılı Kanunda yer alan "Kiracı" tanımının aynı fıkraya (e) bendi olarak eklenecek diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 nci maddeleri; aynen,

- 13 üncü maddesi; alt komisyon metninin 3 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin birinci fıkrasında yer alan "şirket birliklerinin" ibaresinin "Birliğin" ibaresi ile değiştirilmesi ve 5411 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine paralellik arz edilmesi amacıyla maddenin ikinci fıkrasında yer alan "(d) bendi hariç olmak üzere şirket kurucularında aranan" ibaresinin "(a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan" ibaresiyle değiştirilmesi suretiyle,

- 14, 15, 16, 17, 18 ve 19 uncu maddeleri; aynen,

- 20 nci maddesi; henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş mallara ilişkin kira bedellerinin tahsil edilebilmesini sözleşmede açıkça belirtilme şartına bağlayan "Sözleşmede açıkça belirtilmek kaydıyla" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 21 inci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin birinci ve ikinci fıkrasında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle,

- 22 nci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle,

- 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30 uncu maddeleri; aynen,

- 31 inci maddesi; uygulamaya esneklik kazandırılması amacıyla kira bedellerinden bir yıl içinde ancak üçünün veya üst üste ikisinin ödenmemesi halinde sözleşmelerin kiralayan tarafından feshedilebilmesine imkân sağlayan bir ibarenin eklenmesi suretiyle,

- 32, 33, 34, 35 ve 36 ncı maddeleri; aynen,

- 37 nci maddesi; birinci fıkrasında yer alan istisna hükümlerine açıklık kazandırılması amacıyla istisna kapsamındaki kâğıt ve işlemlerin açıkça belirtilmesi; satıp geri kiralama şeklindeki finansal kiralama işlemine konu taşınmazların sözleşme süresi sonunda kiracı adına tapuya tescil işleminin harçtan istisna tutularak mükerrer tapu harcı ödenmesinin önlenmesini teminen maddeye ikinci fıkra olarak yeni bir fıkranın eklenmesi suretiyle,

- 38 ve 39 uncu maddeleri; aynen,

- 40 ıncı maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, Beşinci Kısım ve Birinci Bölüm başlıkları ile 40 ıncı maddede buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle,

- 41 inci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin başlığında ve birinci fıkrasında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle,

- 42 nci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, madde metninde bu doğrultuda değişikliklerin yapılması suretiyle,

- 43 üncü maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin başlığında ve birinci fıkrasında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle,

- 44 üncü maddesi; aynen,

- 45 inci maddesi; ikinci fıkrasında sehven "(b) bendi" olarak geçen ibarenin "(a) bendi" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 46 ncı maddesi;

■ izinsiz finansal kiralama, faktoring ve finansman faaliyetinde bulunan kişiler için öngörülen adli cezaların Türk Ceza Kanununun 241 inci maddesiyle uyumunun sağlanması ve 242 nci maddesinde öngörülen yaptırımları da içerecek şekilde değiştirilmesi;

■ 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile paralellik sağlanması; ayrıca Kanunda sayılı faaliyetlerin izinsiz olarak yapıldığının tespit edilmesinin adli yaptırımın uygulanması açısından yeterli olacağı düşüncesinden hareketle, "aslen veya fer'an meslek edinerek" ibaresinin birinci fıkra metninden çıkarılması;

■ Türk Ceza Kanununun sistematiği ve Türk Ceza Kanununun 47 nci maddesi ile uyumunun sağlanması amacıyla birinci ve ikinci fıkra metninde yer alan "gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri" ibaresinin "kişiler" ibaresiyle değiştirilmesi;

■ maddenin birinci ve ikinci fıkralarına aykırılık hallerinde uygulanacak tedbirler hususunda 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa uygun olarak Cumhuriyet Savcılığının talebinin yeterli olacağı düşüncesinden hareketle, üçüncü fıkrada yer alan “Kurumun ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine” ibaresinin “Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine” olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 47 ve 48 inci maddeleri; aynen,

- 49 uncu maddesi; Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma açılabilmesi için Kurumun başvurusunun aranmasına gerek bulunmadığı, Cumhuriyet Savcılıklarının resen harekete geçmesinin daha uygun bir yaklaşım olacağı düşüncesinden hareketle, maddenin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa uygun hale getirilmesi ve Kurumun Kanunda belirtilen suçlara ilişkin herhangi bir tespitinin olması durumunda, bu durumun Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 50 nci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, birinci fıkranın (b) bendinde bu doğrultuda bir değişikliğin yapılması suretiyle,

- Satıp geri kiralama yöntemi ile gerçekleştirilen kiralama sözleşmeleri kapsamında kiralanın taşınmazların kiralayana satışı sırasında düşük oranlı harç uygulanmasını teminen, 492 sayılı Harçlar Kanununun Tapu ve Kadastro işlemlerinden alınacak harçlar başlıklı 4 sayılı tarifesinin “I-Tapu İşlemleri” bölümünün yirminci fıkrasına yeni (g) bendinin eklenmesini öngören bir hükmün “Değiştirilen hükümler” başlığıyla yeni 51 inci madde olarak eklenmesi ve alt komisyon metninin diğer maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 51 inci maddesi; 52 nci madde olarak aynen,

- Geçici 1 inci maddesi; aynen,

- Geçici 2 nci maddesi; 30 Nisan 2012 tarihinden önce Kuruma kuruluş veya faaliyet izni almak üzere başvurular açısından herhangi bir haksız rekabete sebebiyet vermemek için, mevcut şirketlere sermayelerini 20 milyon TL’ye yükseltmeleri için öngörülen üç yıllık intibak süresinin 30 Nisan 2012 tarihinden önce başvuruda bulunan şirketler için de uygulanması amacıyla yeni bir fıkranın ikinci fıkraya eklenmesi suretiyle,

- Geçici 3 üncü maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, madde metninde bu doğrultuda değişiklik yapılması suretiyle,

- Geçici 4 üncü ve geçici 5 inci maddeleri; aynen,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 52 ve 53 üncü maddeleri; 53 ve 54 üncü maddeler olarak aynen, kabul edilmiştir.

Ayrıca metnin tamamı kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonu temsil etmek üzere Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Bitlis Milletvekili Vedat DEMİRÖZ, Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER, İstanbul Milletvekili Ahmet Baha ÖĞÜTKEN, Kayseri Milletvekili Ahmet ÖKSÜZKAYA ve Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Lütfi Elvan
Karaman

Başkanvekili
Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta

Sözcü
Ahmet Öksüzkaya
Kayseri
(Bu raporun özel sözcüsü)

Kâtip <i>Vedat Demiröz</i> Bitlis (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Şükrü Erdiñ</i> Adana (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Necdet Ünüvar</i> Adana
Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Ayrışık oy ektedir)	Üye <i>Sadık Badak</i> Antalya
Üye <i>Mehmet Günal</i> Antalya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Menderes Mehmet Teyfik Türel</i> Antalya	Üye <i>Haluk Ahmet Gümüş</i> Balıkesir (Ayrışık oy ektedir)
Üye <i>Hüseyin Şahin</i> Bursa	Üye <i>Mehmet Yüksel</i> Denizli	Üye <i>Cengiz Yaviliođlu</i> Erzurum
Üye <i>Salih Koca</i> Eskişehir	Üye <i>Kazım Kurt</i> Eskişehir (Ayrışık oyum eklidir)	Üye <i>A. Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Feramuz Üstün</i> Gümüşhane	Üye <i>Adil Kurt</i> Hakkâri (Muhalifim)	Üye <i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i> İstanbul (Ayrışık oyum ektedir)
Üye <i>Aydın Ağan Ayaydın</i> İstanbul (Ayrışık oy ektedir)	Üye <i>Ahmet Baha Öğütken</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Müslim Sarı</i> İstanbul (Ayrışık oyum ektedir)
Üye <i>Rahmi Aşkın Türel</i> İzmir (Ayrışık oy ektedir)	Üye <i>Ahmet Arslan</i> Kars	Üye <i>Muzaffer Baştıopçu</i> Kocaeli
Üye <i>Mustafa Balođlu</i> Konya	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Mustafa Şahin</i> Malatya
Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Recai Berber</i> Manisa
Üye <i>Sümer Oral</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ali Boğa</i> Muğla	Üye <i>Abdulkerim Gök</i> Şanlıurfa
	Üye <i>Ertuđrul Soysal</i> Yozgat	

KARŞI OY YAZISI

Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin ayırmak zorunda olduğu karşılıklar konusunda adil olmayan bir düzenlemeye imza atan AKP'nin 2005 yılında çıkardığı 5411 sayılı Kanun ile banka karşılıkları konusunda yaptığı anayasaya aykırı bir düzenlemeyi düzeltme teklifimizi de dikkate almamıştır.

Halihazırda bankalar ve sigorta şirketleri ayırdıkları karşılıkları vergi matrahından indirebilmektedir. Sigorta karşılıklarının kurumlar vergisinin tespitinde indirilmesinin yasal dayanağı 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu iken, bankaların ayırdıkları özel karşılıklarda yasal dayanak 5411 sayılı Bankacılık Kanunudur.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8. maddesinin 1/e bendi uyarınca sigorta ve reasürans şirketleri, bilanço gününde hükmü devam eden sigorta sözleşmelerine ait teknik karşılıklardan dördünü gider olarak indirebilmektedir.

5411 sayılı Bankacılık Kanununun "*Karşılıklar ve teminatlar*" başlıklı 53. maddesinde, "Bankalar, krediler ve diğer alacaklarla ilgili olarak, doğmuş veya doğması muhtemel zararların karşılanması ve bunlar dışında kalan varlıkların değer azalışları için yeterli düzeyde karşılık ayrılmasına, aktiflerin kalitesine ve sınıflandırılmasına, garantilerin ve teminatların alınmasına, bunların değerinin ve güvenilirliğinin ölçülmesine, takibe alınan kredilerin izlenmesine ve vadesi dolmuş kredilerin geri ödenmesine ilişkin politikaları oluşturmak ve uygulamak, bunları düzenli olarak gözden geçirmek, tüm bu hususları icra edebilecek gerekli yapıları tesis etmek ve işletmek zorundadır. Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Bu madde uyarınca krediler ve diğer alacaklarla ilgili olarak ayrılan özel karşılıkların tamamı, ayırdıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

BDDK söz konusu kanun hükmünde kendisine verilen yetkiyi kullanarak bankaların özel karşılıklarının düzeyini belirlemektedir. BDDK bankacılık sektörünün güvenliği ve sağlamlığı için özel karşılıklara önem verirken, ayrılan her karşılık vergi matrahını azaltmak suretiyle bankalar tarafından daha az kurumlar vergisi ödenmesine yol açmaktadır. Vergi gelirlerinin azalması ise Maliye Bakanlığını rahatsız etmekte, bütçe dengesi açısından sıkıntı yaratabilmektedir.

Görülüyor ki, BDDK ile Maliye Bakanlığının hassasiyet ve hedefleri gelişebilmektedir. Daha güvenli, daha sağlam bir bankacılık sektörü için daha az kurumlar vergisi geliri razı olunabilmektedir.

Ancak burada daha önemli olan husus bankalar tarafından ayrılan ve kurumlar vergisi matrahından indirilebilen özel karşılıkların tespitinde BDDK'nın sınırsız bir yetki sahibi olması ve bu yetkinin vergi uygulamalarını, gelirlerini belirleyebilmesidir. Oysa bu durum açıkça Anayasaya aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasanın 73. maddesinin üçüncü fıkrasında vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı belirtilmiş; dördüncü fıkrasında ise "*Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Bakanlar Kuruluna verilebilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Görüldüğü üzere Anayasa, vergilemede kanunilik ilkesini kabul ederek vergileme alanında TBMM yetkili kılınırken; bunun istisnası olarak da Bakanlar Kuruluna kanunlarda yazılı hususlarla bağlı kalmak kaydıyla sınırlı bir yetki vermiştir.

Bakanlar Kuruluna bile böylesine bir çerçevede sınırlı yetki verilirken, şu an BDDK bir idari tasarrufla vergileme alanında düzenleme ihdas edebilmektedir. Zira BDDK kurumlar vergisi matrahından indirilebilen özel karşılıkları herhangi bir tutar ve oran sınırı olmaksızın tespit etmekte, böylelikle vergi uygulamalarını, gelirlerini belirleyebilmektedir.

Açıktır ki bu durum, vergilemede kanunilik ilkesini hiçe saydığı gibi, TBMM yetkisini Bakanlar Kuruluna bile değil; BDDK'ya devretmektir. Dolayısıyla yapılması gereken, banka karşılıkları konusunun tespitinin anayasal bir çerçeveye alınmasıdır.

Bankaların ayıracakları Özel karşılıkların vergilemede gider olarak indirilmesi hususunda bankacılık sektörünün güvenliği ve sağlamlığı dikkate alınmak kaydıyla ilgili kanunda belirleme yapılmalıdır. Komisyon görüşmeleri sırasında anayasaya aykırılık hususuna karşı çıkılmayıp tespitlerimize hak verilmesine rağmen, bu konuda düzenleme yapılmasına ilişkin talebimiz daha sonra gündeme alınmak gerekçesiyle kabul görmemiştir.

Her ne kadar sektörün daha güçlü ve sağlıklı çalışması için yaptığımız önerilerin bir kısmına hak verilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve böylelikle tasarımın eksiklikleri nispeten giderilmiş olsa da, yukarıda yer verilen gerekçelerle Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu Tasarısına karşıoy kullanıyoruz.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Aydın Ağan Ayaydın

İstanbul

Müslim Sarı

İstanbul

Haluk Ahmet Gümüş

Balıkesir

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Kazım Kurt

Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

23. Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ancak görüşülmediği için İttüzüğün 77'nci maddesi uyarınca hükümsüz kalan ve 24. Yasama Döneminde Bakanlar Kurulunca yenilerek 23/3/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 30/3/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/601 Esas Numaralı “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu Tasarısı”, Komisyonumuzun 10/4/2012 tarihinde yaptığı 36 ncı Birleşiminde görüşülmeye başlanmış; ancak Komisyonun 11/4/2012 tarihindeki 37 ncı Birleşiminde Kanun Tasarısının daha ayrıntılı bir şekilde incelenemesini teminen bir alt komisyonda ele alınmasına karar verilmiştir.

Kanun Tasarısı; Alt Komisyonun 12/4/2012, 17/4/2012, 18/4/2012 ve 19/4/2012 tarihlerinde yaptığı toplantılarda ele alınmış ve belli konularda uzlaşma sağlanmıştır. Plan ve Bütçe Komisyonunda ise 03.05.2012 tarihinde görüşülmüştür.

Ancak bu tasarı yukarıda da belirtildiği gibi, yeni değil, geçtiğimiz yasama döneminde kadük olmuş bir tasarıdır. Bu dönem de hiçbir güncelleştirme yapılmadan olduğu gibi Meclise gönderilmiştir. Bir kanun tasarısı hazırlanırken konunun tarafı olan tüm kurum ve kuruluşlardan görüş alınması gerekirdi. Fakat bu tasarı gerekli kurumlara gönderilmemiş ve görüş alınmamış, tasarı normal süreçten geçmemiştir. Örneğin Adalet Bakanlığı'na gönderilmediğini Bakanlık temsilcileri alt komisyonda belirtmişlerdir.

Bu nedenle tasarının 42, 44 ve 46. Maddelerinde yer alan, hapis ve idari para cezaları arasında bu kanunun kendi maddeleri ve diğer mevzuat ile tutarlılık bulunmamaktadır ve adaletsiz hükümler içermektedir.

Tasarının 22. Maddesiyle hava ve deniz taşıma araçlarının kiracılarının malik gibi değerlendirilmesi öngörülürken, aynı hakkın kara taşıma araçları için sağlanmaması bir çifte standart oluşturmaktadır. Finansal kiralama sözleşmelerine konu malların mülkiyetinin finansal kiralama şirketinde bulunmasının temel nedeni, mülkiyetin, kiracıya sağlanan finansmanın teminat fonksiyonunu oluşturmasıdır. Finansal kiralama sözleşmelerine konu edilen ve ilgili Kanunlarında malik için aranan özelliklerin, sözleşme konusu malı kullanmak suretiyle ticari faaliyetini devam ettiren kiracı şirketler tarafından karşılanması gerekmektedir. Bu nedenle, Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yetki belgesi alacak olanlar, finansal kiralama yöntemi ile edinecekleri araçların maliki olarak değerlendirilmelidirler.

Bu düzenleme içindeki vergiler ve bununla ilgili istisna taleplerinin de Maliye Bakanlığı ile görüşülmediği anlaşılmıştır. Maliye Bakanlığı ile ilgili olan “istisnalar ve vergi nispetinin tespiti” başlıklı 37. maddesine ilişkin konularda netlik sağlanamamış ve kesin çözümü genel kurul sürecine bırakılmıştır. Kısacası, daha önce görüşler alınmadığı ve netlik sağlanmadığı için kafa karışıklığı devam etmiştir.

Diğer tartışmalı bir konu da meslek birlikleridir. Tasarıda finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri için üç ayrı birlik önerilmişti. Böyle önemli bir tasarının, dünyada yaşanan kriz ortamında yeniden ele alınmadan Meclise gönderilmesi yanlıştır. Finansal Kiralama ve faktoringde ciddi şekilde değerlendirilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. TOBB yetkilileri alt komisyonda sigortacılık örneğini vererek TOBB bünyesindeki sektör kurulu modelini önermesine rağmen bu konuda da kesin bir görüş oluşmamıştır. Biz MHP olarak üst kurul, koordinasyon kurulu ve birlik enflasyonuna karşıyız; çünkü koordinasyonsuzluğa yol açmaktadır. Komisyonumuzda bizim de önerilerimiz doğrultusunda üç finansal kuruluş türünün tek bir birlik altında toplanması öngörülmüştür. Bu ilk etapta yeterli gibi görünmekle birlikte, taslak halinde olduğu söylenen sermaye Piyasası kuruluşlarına ilişkin düzenleme ile tamamlanmadan kurumsal yapı eksik kalacaktır.

Tüm banka dışı finansal kuruluşların kapsanacağı bir yapı oluşturulmalıdır. Banka dışı mali kuruluşlar birliği oluşturulmalı, finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketlerinin alt sektörler olarak üst birlik bünyesinde faaliyet göstermelidir. Ancak şu anda, bakanlıkların yeniden yapılandırılmasında olduğu gibi, şahsa veya mevcut konjoktüre göre düzenleme yapılmaktadır. SPK ve BDDK'nın ilgi alanlarına göre üst birlikler oluşturulmaktadır. MHP olarak üst kurulların tek çatı altında Mali Piyasalar Üst Kurulu şeklinde toplanmasından yanayız. BDDK, TMSF, SPK'nın da içinde olacağı bir Mali Piyasalar Üst Kurulu kurulmasını ve bunun altında dairelerin oluşmasını daha doğru buluyoruz. Bu çerçevede; koordinasyonun tek yerde toplanması ve daha etkin faaliyet gösterilebilmesi için bütün finansal kuruluşları tek çatı altında toplayan bir birlik kurulmasının daha yararlı olacağı kanaatindeyiz.

Öte yandan, tasarının “İkrazatçılarla ilgili hükümler” başlıklı Geçici 5. Maddesinin bu kanunda yer almaması gerekmektedir. Tasarının 52. Maddesinde “30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.” Hükümü yer almaktadır. Bu nedenle ikrazatçılık faaliyetlerine son verilmektedir. Ancak, ikrazatçılık faaliyeti yapan gerçek kişilerin doğrudan bir finansal kiralama şirketi kurma hakkı kazanmaları ve sermaye yeterliliği açısından haksız kazanç elde etmelerine imkan sağlanması adil bir yaklaşım değildir ve rekabet hukukuna da aykırıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle tasarıya mevcut haliyle muhalif olduğumuzu saygılarımızla arz ederiz.

Mehmet Günal
Antalya

Mustafa Kalaycı
Konya
Erkan Akçay
Manisa

Sümer Oral
Manisa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**FİNANSAL KİRALAMA,
FAKTORİNG VE FİNANSMAN
ŞİRKETLERİ KANUNU TASARISI**

**BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; kredi sistemi içinde yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama, faktoring ve finansman sözleşmelerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Türkiye’de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(2) Bankalarca yapılan faktoring işlemleri ile katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınınca yapılan finansal kiralama işlemleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(3) Finansal kiralama şirketlerince yapılan faaliyet kiralaması işlemleri hakkında bu Kanunun finansal kiralama işlemlerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(4) Konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanmasında ve finansman şirketlerinin konut finansmanı faaliyetlerine ilişkin olarak diğer Kanunlarda yer alan özel hükümler saklıdır.

(5) Bu Kanunda hüküm bulunmayan halde genel hükümler uygulanır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**FİNANSAL KİRALAMA,
FAKTORİNG VE FİNANSMAN
ŞİRKETLERİ KANUNU TASARISI**

**BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama, faktoring ve finansman sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Türkiye’de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(2) Bankalarca yapılan faktoring işlemleri ile katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınınca yapılan finansal kiralama işlemleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(3) Finansal kiralama şirketlerince yapılan faaliyet kiralaması işlemleri hakkında bu Kanunun finansal kiralama işlemlerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(4) Konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanmasında ve finansman şirketlerinin konut finansmanı faaliyetlerine ilişkin olarak diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(5) Yolcu ve yük taşıma faaliyetinde bulunan hava yolu şirketlerine hava taşıma araçlarının, motorlarının ve bunların aksam ve parçalarının; kurulu bulunulan ülke mevzuatına göre bunları kiralama yetkisini haiz olan şirket, kuruluş ve

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Birlik: Finansal Kiralama Şirketleri Birliğini, Faktoring Şirketleri Birliğini ve Finansman Şirketleri Birliğini,
- b) Faaliyet kiralaması: Finansal kiralama dışında kalan kiralamayı,
- c) Fatura: Nitelikleri Maliye Bakanlığınca belirlenen fatura ve fatura yerine geçen belgeleri,
- ç) Finansal kiralama: Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kirala-yan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hallerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemini,
- d) Kiralayan: Katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketlerini,
- e) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgari yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla birlikte

finansal kiralama şirketleri tarafından, finansal kiralama sözleşmesine dayalı olarak en az 2 yıl süreyle yurt dışından kiralanması işlemleri, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın bu Kanun kapsamında finansal kiralama olarak değerlendirilir.

(6) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hal-lerde genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Birlik: Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliğini,
- b) Faaliyet kiralaması: Finansal kiralama dışında kalan kiralamayı,
- c) Fatura: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre düzenlenen fatura ve fatura yerine geçen belgeleri,
- ç) Finansal kiralama: Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kirala-yan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hallerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemini,
- d) Kiralayan: Katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketlerini,
- e) Kiracı: Finansal kiralamayı kabul edeni,
- f) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgari yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan sahip olunması

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufta bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

f) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

g) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

ğ) Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, dönem net kârı, geçmiş yıllar kârı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemler toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen bakiye ile nitelikleri Kurul tarafından belirlenecek sermaye benzeri borçları,

h) Şirket: Türkiye'de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerini,

ı) Şube: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan ve faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan her türlü işyerini,

i) Temsilcilik: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan, herhangi bir finansal kiralama, faktoring veya finansman işlemi yapmamak kaydıyla müşteriler ile şirket merkezi arasında irtibatı sağlayan ve şirketin sunduğu hizmetlerin tanıtımını faaliyetinde bulunan birimi,

ifade eder.

İKİNCİ KISIM
İzne Tabi İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM
Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

Kuruluş izni

MADDE 4- (1) Türkiye'de bir şirketin kurulmasına bu Kanunda öngörülen şartların

veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufta bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

g) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

ğ) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

h) Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, dönem net kârı, geçmiş yıllar kârı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemler toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen bakiye ile nitelikleri Kurul tarafından belirlenecek sermaye benzeri borçları,

ı) Şirket: Türkiye'de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerini,

i) Şube: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan ve faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan her türlü işyerini, ifade eder.

İKİNCİ KISIM
İzne Tabi İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM
Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

Kuruluş izni

MADDE 4- (1) Türkiye'de bir şirketin kurulmasına bu Kanunda öngörülen şartların

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yerine getirilmesi kaydıyla Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verilir.

(2) İzin için yapılacak başvurulara ve iznin verilmesine ilişkin esas ve usuller Kurulca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kuruluş şartları

MADDE 5- (1) Türkiye'de kurulacak bir şirketin;

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması,
 - b) Pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
 - c) Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,
 - ç) Nakden ve her türlü muvazaadan âri olarak ödenmiş sermayesinin en az beş milyon Yeni Türk Lirası olması,
 - d) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,
 - e) Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısına sahip olması,
- şarttır.

(2) Kurul, asgari ödenmiş sermaye tutarını her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık üretici fiyatları endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere artırmaya yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

yerine getirilmesi kaydıyla Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verilir.

(2) İzin için yapılacak başvurulara ve iznin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kuruluş şartları

MADDE 5- (1) Türkiye'de kurulacak bir şirketin;

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması,
 - b) Pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
 - c) Ticaret unvanında “Finansal Kiralama Şirketi”, “Factoring Şirketi” veya “Finansman Şirketi” ibarelerinden birinin bulunması,
 - ç) Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,
 - d) Yönetim kurulu üyelerinin bu Kanunun kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeyi haiz olması,
 - e) Nakden ve her türlü muvazaadan âri olarak ödenmiş sermayesinin en az yirmi milyon Türk Lirası olması,
 - f) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,
 - g) Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısına sahip olması,
 - ğ) Öngörülen faaliyet konularına ait iş planlarını, kuruluşun mali yapısı ile ilgili projeksiyonlarını, ilk üç yıl için bütçe planını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programını ibraz etmesi,
- şarttır.

(2) Kurul, asgari ödenmiş sermaye tutarını her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık üretici fiyatları endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere artırmaya yetkilidir.

Kurucularda aranan şartlar

MADDE 6- (1) Şirket kurucu ortaklarının;

a) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas

Kanunu hükümlerine göre müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

b) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

c) Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

ç) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun, mülga 4389 sayılı Bankalar Kanununun, bu Kanunun, 5411 sayılı Kanunun ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun ve ödünç para verme işleri hakkında mevzuatın hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefetten yahut mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında

Kurucularda aranan şartlar

MADDE 6- (1) Şirket kurucu ortaklarının;

a) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas

Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

b) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

c) Tasfiyeye tabi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

ç) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununun, mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun, bu Kanunun, 5411 sayılı Kanunun ve 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun ve ödünç para verme işleri hakkında mevzuatın hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefetten yahut mülga 765 sayılı Kanun, 5237 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

kalan kaçakçılık suçlarından, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine ve milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma suçu ile Devlet sırlarına karşı suçlardan ve casusluktan, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması,

d) Taahhüt ettikleri sermaye miktarını karşılayabilir düzeyde mali güç ve itibara sahip bulunması,

e) Tüzel kişi olması hâlinde ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması,

şarttır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla kurulmuş çok taraflı kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar hakkında bu fıkranın (b) ve (c) bentleri uygulanmaz.

(2) Şirketin tüzel kişi kurucu ortaklarının sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin birinci fıkrada yer alan şartları taşıması gerekir.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya şirket kontrolünü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiler ile şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip olan tüzel kişilerin sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişilerin (d) bendi hariç olmak üzere, birinci fıkrada belirtilen nitelikleri kaybetmeleri halinde, bu kişilerin sahip oldukları payları durumlarını bu madde hükümlerine uygun hale getirecek şekilde altı ay içinde devretmeleri gerekir. Söz konusu süre içinde devredilecek hisselerle düşen oy haklarının kimlerce ve nasıl kullanılacağı Kurul tarafından belirlenir.

dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine ve milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma suçu ile Devlet sırlarına karşı suçlardan ve casusluktan, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması,

d) Taahhüt ettikleri sermaye miktarını karşılayabilir düzeyde mali güç ve itibara sahip bulunması,

e) Tüzel kişi olması hâlinde ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması,

f) İşin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması,

şarttır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla kurulmuş çok taraflı kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar hakkında bu fıkranın (b) ve (c) bentleri uygulanmaz.

(2) Şirketin tüzel kişi kurucu ortaklarının sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin birinci fıkrada yer alan şartları taşıması zorunludur.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya şirket kontrolünü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiler ile şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip olan tüzel kişilerin sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişilerin (d) bendi hariç olmak üzere, birinci fıkrada belirtilen nitelikleri kaybetmeleri halinde, bu kişilerin sahip oldukları

Faaliyet izni

MADDE 7- (1) 4 üncü madde çerçevesinde kuruluş izni alan şirketin, Kuruldan ayrıca faaliyet izni alması şarttır.

(2) Kuruluş iznini takip eden altı ay içerisinde faaliyet izni almak üzere başvuruda bulunmayan şirketin kuruluş izni geçersiz sayılır. Kurul tarafından verilen faaliyet izinleri Resmi Gazetede yayımlanır.

(3) Kuruluş izni almış olan şirketin faaliyete geçebilmesi için;

a) Sermayesinin nakit olarak ödenmiş ve plânlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olması,

b) Kurucuları tarafından 5 inci maddede belirtilen asgari sermayenin yüzde beş tutarındaki sisteme giriş payının Kurum hesabına yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,

c) Uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması,

ç) Yöneticilerinin, bu Kanunda belirtilen nitelikleri haiz olması, gerekir.

(4) Bütün ortakları Türkiye'de kurulu finansal kiralama şirketi olmak kaydıyla, kuruluş ve faaliyet izni almaksızın Kurula bildirimde bulunmak suretiyle sadece bir gemi kiralamak üzere finansal kiralama şirketi kurulabilir.

(5) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

payları durumlarını bu madde hükümlerine uygun hale getirecek şekilde altı ay içinde devretmeleri gerekir. Söz konusu süre içinde devredilecek hisselerle düşen oy haklarının kimlerce ve nasıl kullanılacağı Kurul tarafından belirlenir.

Faaliyet izni

MADDE 7- (1) 4 üncü madde çerçevesinde kuruluş izni alan şirketin, Kuruldan ayrıca faaliyet izni alması şarttır. Kurul tarafından verilen faaliyet izinleri Resmi Gazetede yayımlanır.

(2) Kuruluş izninin gerçeğe aykırı beyanlarla alınmış olması, kuruluş iznini takip eden altı ay içinde faaliyet izni almak üzere başvuruda bulunulmaması, kuruluş izninden vazgeçildiğinin beyan edilmesi, iznin verilmesinde aranan şartların faaliyete geçilinceye kadar kaybedilmesi, faaliyet izni alınmamış olması hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda şirketin kuruluş izinleri Kurulca iptal edilir.

(3) Kuruluş izni almış olan şirketin faaliyete geçebilmesi için;

a) Sermayesinin nakit olarak ödenmiş ve plânlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olması,

b) Kurucuları tarafından 5 inci maddede belirtilen asgari sermayenin yüzde beş tutarındaki sisteme giriş payının genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,

c) Uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması,

ç) Yöneticilerinin, bu Kanunda belirtilen nitelikleri haiz olması, gerekir.

(4) Bütün ortakları Türkiye'de kurulu finansal kiralama şirketi olmak kaydıyla, kuruluş ve

Şube ve temsilcilikler

MADDE 8- (1) Şirket her ne ad altında olursa olsun şube ve temsilcilik dışında teşkilatlanmaya gidemez ve acentelik veremez.

(2) Yurtdışında kurulu bir şirketin Türkiye'de temsilcilik açması ile Türkiye'de faaliyette bulunan bir şirketin yurtiçinde ve yurtdışında şube ve temsilcilik açmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Şirketin yapamayacağı iş ve işlemler

MADDE 9- (1) Şirket;

a) Ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamaz,

b) Faktoring şirketlerince faktoring işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla verilen garanti ve kefaletler hariç olmak üzere garanti, kefalet ve teminat mektubu veremez,

c) 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre menkul kıymet ihracı, uluslararası piyasalardan Ödünç para alınması, genel esaslar dahilinde ortak ve ortaklıklarından, bankalardan, para piyasalarından ve organize piyasalardan fon sağlanması dışında mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamaz.

(2) Faktoring şirketleri, kambiyo senetlerine dayalı olsa bile, bir mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak fatura ile tevsik edilemeyen alacakları satın alamaz veya tahsilini üstlenemez.

(3) Sigortacılık mevzuatına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, finansal kiralama şirketleri finansal kiralama işlemine konu edilen mallara, bu işlemler kapsamında alınan teminat-

faaliyet izni almaksızın sadece bir gemi kiralamak üzere finansal kiralama şirketi kurulabilir. Bu nitelikte kurulacak şirketler bu Kanunun sözleşmelere ilişkin hükümleri dışındaki maddelerine tabi değildir.

(5) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Şubeler

MADDE 8- (1) Şirketin yurt içinde veya yurt dışında şube açması izne tabidir. Şirket her ne ad altında olursa olsun şube dışında teşkilatlanmaya gidemez ve acentelik veremez.

(2) Şubelerin nitelikleri ile izne ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Şirketin yapamayacağı iş ve işlemler

MADDE 9- (1) Şirket;

a) Ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamaz.

b) Müşterileri ile yapacağı sözleşmeler çerçevesinde ve yaptığı işlemin bir parçası olarak müşterilerine ilave finansman sağlamak amacıyla toplamı ödenmiş sermayesinin yüzde birini geçmeyecek şekilde kullanılan nakdi krediler hariç olmak üzere nakdi kredi kullanılamaz. Bu oranı sifıra kadar azaltmaya veya ödenmiş sermayesinin yüzde beşine kadar artırmaya ya da şirket bazında farklılaştırmaya Kurul yetkilidir.

c) Ana faaliyet konusu işlemler ile sınırlı olmak kaydıyla verilen garanti ve kefaletler ile sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip veya kontrolünü elinde bulunduran kişiler ile sermayesinin yüzde on ve daha fazlasına sahip olduğu veya kontrolünü elinde bulundurduğu ortaklıklara, toplamı ödenmiş sermayesinin yüzde yirmisini geçmeyecek şekilde verilen garanti ve kefaletler hariç olmak üzere garanti, kefalet ve teminat mektubu veremez. Bu oranı yüzde beşe kadar azaltmaya veya yüzde yirmibeşe kadar artırmaya ya da şirket bazında farklılaştırmaya Kurul yetkilidir.

lara ve söz konusu malı kiralayan kişilere; finansman şirketleri ise alımı kredilendirilen mallara veya hizmetlere, kredilerin teminatlarına ve kredilendirilen malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişilere, kredi borcunun geri ödenmesi ve benzeri tüm kredi unsurlarını koruma altına alacak her çeşit sigortayı kapsayacak şekilde iştiغال konusuna giren işlere ilişkin sigorta sözleşmelerinin yapılmasına aracılık dışında sigortacılık işlemleriyle iştiغال edemezler.

ç) 2499 sayılı Kanuna göre menkul kıymet ihracı, uluslararası piyasalardan ödünç para alınması, genel esaslar dâhilinde ortak ve ortaklıklarından, bankalardan, para piyasalarından ve organize piyasalardan fon sağlanması dışında mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamaz.

(2) Faktoring şirketi Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde kambiyo senetlerine dayalı olsa bile, bir mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilemeyen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilemeyen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir alamaz veya tahsilini üstlenemez. Aynı faturaya dayalı birden çok faktoring şirketine yapılan kısmi temliklerin toplam tutarı fatura tutarını aşamaz.

(3) Faktoring işlemi ile iktisap edilen kambiyo senetleri ile ilgili olarak keşideci, lehdar ve cirantalar sahip oldukları defileri faktoring alacaklısına karşı ileri süremezler. Bu kural ödeme vasıtaları keşide edilmeyen hallerde de temlik borçlusu için aynen uygulanır.

(4) Sigortacılık mevzuatına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, finansal kiralama şirketleri finansal kiralama veya faaliyet kiralaması işlemlerine konu edilen mallara, bu işlemler kapsamında alınan teminatlara ve söz konusu malı kiralayan kişilere; finansman şirketleri ise alımı kredilendirilen mallara veya hizmetlere, kredilerin teminatlarına ve kredilendirilen malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişilere, kredi borcunun geri ödenmesi ve benzeri tüm kredi unsurlarını koruma altına alacak her çeşit sigortayı kapsayacak şekilde iştiغال konusuna giren işlere ilişkin sigorta sözleşmelerinin yapılmasına aracılık dışında sigortacılık işlemleriyle iştiغال edemezler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Ana Sözleşmeye İlişkin Hükümler

Ana sözleşme değişiklikleri

MADDE 10- (1) Şirket ana sözleşmelerinde yapılacak değişiklikler öncesinde Kuruma bilgi verilir. Kurum, ana sözleşme değişiklikleri ile ilgili olarak onbeş iş günü içerisinde olumsuz görüş bildirmedeği takdirde, bu değişiklikler şirketlerin genel kurul gündemine alınır ve sonucundan Kuruma bilgi verilir.

(2) Şirket ana sözleşmeleri güncel olarak şirket internet sayfasında yayınlanır. Ana sözleşmelerin güncelleştirilmesi, değişikliklerin gerçekleştiği tarihten itibaren on iş günü içerisinde yapılmak zorundadır.

(3) Şirketin adres değişikliklerini değişiklik tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde Kuruma bildirmesi zorunludur.

Pay edinim ve devirleri

MADDE 11- (1) Bir kişinin, şirket sermayesindeki payının yüzde onu aşması veya şirket kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(2) Yönetim kuruluna üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracı yukarıdaki oransal sınıra bakılmaksızın Kurulun iznine tabidir.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on ve üzeri paya sahip olan tüzel kişilerin kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(4) İzne tabi pay devirlerinde pay devralacakların kurucularda aranan nitelikleri taşımaları şarttır.

(5) İzne tabi olup, izin alınmadan yapılan pay devirleri pay defterine kaydolunamaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Ana Sözleşmeye İlişkin Hükümler

Ana sözleşme değişiklikleri

MADDE 10- (1) Şirket ana sözleşmelerinde yapılacak değişiklikler öncesinde Kuruma bilgi verilir. Kurum, ana sözleşme değişiklikleri ile ilgili olarak onbeş iş günü içinde olumsuz görüş bildirmedeği takdirde, bu değişiklikler şirketlerin genel kurul gündemine alınır ve sonucundan Kuruma bilgi verilir.

(2) Şirket ana sözleşmeleri güncel olarak şirket internet sayfasında yayınlanır. Ana sözleşmelerin güncelleştirilmesi, değişikliklerin gerçekleştiği tarihten itibaren on iş günü içinde yapılmak zorundadır.

(3) Şirketin adres değişikliklerini değişiklik tarihinden itibaren onbeş iş günü içinde Kuruma bildirmesi zorunludur.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Pay edinim ve devirleri

MADDE 11- (1) Bir kişinin, şirket sermayesinin yüzde onunu veya daha fazlasını temsil eden payları edinmesi veya şirket kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(2) Yönetim kuruluna üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracı birinci fıkradaki oransal sınıra bakılmaksızın Kurulun iznine tabidir.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on ve üzeri paya sahip olan tüzel kişilerin kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(4) İzne tabi pay devirlerinde pay devralacakların kurucularda aranan nitelikleri taşımaları şarttır.

(5) İzne tabi olup, izin alınmadan yapılan pay devirleri ile ortak sayısının beşin altına düşmesine yol açan pay devirleri pay defterine kaydolunamaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birleşme, Devir, Bölünme ve Tasfiye Birleşme, devir, bölünme ve tasfiye

MADDE 12- (1) Şirketin birleşme, devir ve bölünmesi Kuruldan izin alınmak kaydıyla genel hükümlere tabidir. İzin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Şirketin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi halinde Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla genel hükümler uygulanır. Şirketin tasfiye süreci gerekli görülmesi halinde Kurumca denetlenebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yönetim

BİRİNCİ BÖLÜM

Yöneticiler

Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları

MADDE 13- (1) Şirketin yönetim kurulu, genel müdür dahil üç kişiden az olamaz. Genel müdür, bulunmadığı hallerde vekili, yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi hariç olmak üzere şirket kurucularında aranan şartları taşımaları zorunludur.

(2) Şirket genel müdürünün en az yedi yıllık, genel müdür yardımcısının ise en az beş yıllık olmak üzere işletmecilik veya finans alanında mesleki deneyime sahip olmaları ve ayrıca, lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları şarttır.

(3) Başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan diğer yöneticiler de bu Kanunun genel müdür yardımcılara ilişkin hükümlerine tabidir.

(4) Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmaları ve seçilmelerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birleşme, Devir, Bölünme ve Tasfiye Birleşme, devir, bölünme ve tasfiye

MADDE 12- (1) Şirketin birleşme, devir ve bölünmesi Kuruldan izin alınmak kaydıyla genel hükümlere tabidir. İzin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Kurulun uygun görüşü alınmak kaydıyla şirketin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi halinde genel hükümler uygulanır. Şirketin tasfiye süreci gerekli görülmesi halinde Kurumca denetlenebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kurumsal Yönetim

BİRİNCİ BÖLÜM

Yöneticiler

Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları

MADDE 13- (1) Kurumsal yönetime ilişkin yapılar, süreçler ve bunlara ilişkin ilkeler Birliğin de görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(2) Şirketin yönetim kurulu, genel müdür dâhil üç kişiden az olamaz. Genel müdür, bulunmadığı hallerde vekili, yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan şartları taşımaları zorunludur. Bu Kanunda genel müdür için aranan mesleki tecrübe şartı yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlası için de aranır.

(3) Şirket genel müdürünün en az yedi yıl, genel müdür yardımcısının ise en az beş yıl olmak üzere işletmecilik veya finans alanında mesleki deneyime sahip olmaları ve ayrıca, lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları şarttır.

(4) Başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan diğer yöneticiler de bu Kanunun genel müdür yardımcılara ilişkin hükümlerine tabidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Finansal Raporlama

Muhasebe, raporlama ve bağımsız denetim

MADDE 14- (1) Şirket, Kurul tarafından uluslararası standartlar göz önünde bulundurularak belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek; finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

(2) Şirket, şekil ve kapsamı Kurumca belirlenen mali tablolar ve istatistiki bilgileri istenilen süre ve yöntemlerle Kuruma göndermek zorundadır.

(3) Şirketin genel kuruluna sunulacak yıllık bilançoları ve gelir tablolarının, Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ve Kurulca bankalarda bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmesi şarttır.

Koruyucu düzenlemeler

MADDE 15- (1) Kurul, maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla şirketlerin faaliyetleri

(5) Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmaları ve seçilmelerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Finansal Raporlama

İç sistem, muhasebe, raporlama ve bağımsız denetim

MADDE 14- (1) Şirket maruz kaldığı risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanması, faaliyetlerinin yapısı ve kapsamıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun bir şekilde yeterli ve etkin bir sistem kurmak ve işletmekle yükümlüdür.

(2) Sistemin işleyişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, sisteminin yeterli ve etkin olmadığı tespit edilen şirketler hakkında her türlü tedbiri almaya Kurul yetkilidir.

(3) Şirket, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek, finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

(4) Şirket, şekil ve kapsamı Kurumca belirlenen mali tablolar ve istatistiki bilgileri istenilen süre ve yöntemlerle Kuruma göndermek zorundadır.

(5) Şirketin bağımsız denetimi 2/11/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde yapılır. Düzenlenen bağımsız denetim raporları Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma gönderilir.

Koruyucu düzenlemeler

MADDE 15- (1) Kurul, maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla şirketlerin faaliyetleri

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ile özkaynakları arasında sınırlamalar ve standart oranlar belirlemek suretiyle gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Şirket, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurum tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür.

(2) Bu Kanun uyarınca belirlenecek sınırlamalara ve standart oranlara ilişkin eşiklere erişilmesi veya aşımaların oluşması hâlinde, ilgili şirket durumu derhal Kuruma bildirmek zorundadır.

(3) Özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda aşımaların oluşması ve şartların gerektirmesi hâlinde, bu aşımalar Kurumca belirlenen süre içinde giderilir. Aşımaların giderilmesi için belirlenen süre içinde bu Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Karşılıklar

MADDE 16- (1) Şirket, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen, ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorundadır.

Denetim, gözetim ve bilgi verme

MADDE 17- (1) Şirketlerin bu Kanun kapsamındaki gözetim ve denetimi Kurum tarafından yapılır.

(2) Kurum, şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ile bunların şubeleri ve temsilciliklerinden ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri gizli dahi olsa istemeye, bunların vergiyle ilgili kayıtları dahil olmak üzere tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bilgi istenenler de istenilen bilgileri

ile özkaynakları arasında sınırlamalar ve standart oranlar belirlemek suretiyle gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Şirket, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurum tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür.

(2) Bu Kanun uyarınca belirlenecek sınırlamalara ve standart oranlara ilişkin eşiklere erişilmesi veya aşımaların oluşması hâlinde, ilgili şirket durumu derhal Kuruma bildirmek zorundadır.

(3) Özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda aşımaların oluşması ve şartların gerektirmesi hâlinde, bu aşımalar Kurumca belirlenen süre içinde giderilir. Aşımaların giderilmesi için belirlenen süre içinde bu Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Karşılıklar

MADDE 16- (1) Şirket, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen, ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorundadır.

Denetim, gözetim ve bilgi verme

MADDE 17- (1) Şirketin bu Kanun kapsamındaki gözetim ve denetimi Kurum tarafından yapılır.

(2) Kurum, şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ile bunların şubeleri ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri gizli dahi olsa istemeye, bunların vergiyle ilgili kayıtları dahil olmak üzere tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bilgi istenenler de istenilen bilgileri vermeye, defter, kayıt ve

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

vermekle, defter, kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla, tüm bilgi işlem sistemini denetim amaçlarına uygun olarak Kurumun yerinde denetim yapan meslek personeline açmakla, verilerin güvenliğini sağlamakla ve muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter, belge ve karneler ile vermek zorunda buldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifrelerini inceleme için ibraz etmek ve işletmekle yükümlüdür.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermek zorundadır.

(4) Şirketin faaliyetlerinin yerinde denetimi, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılır. Şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Sözleşmelere İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Finansal Kiralama

Finansal kiralama sözleşmesi

MADDE 18- (1) Finansal kiralama sözleşmesi; kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya

belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla, tüm bilgi işlem sistemini denetim amaçlarına uygun olarak Kurumun yerinde denetim yapan meslek personeline açmakla, verilerin güvenliğini sağlamakla ve muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter, belge ve karneler ile vermek zorunda buldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifrelerini inceleme için ibraz etmek ve işletmekle yükümlüdür.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermek zorundadır.

(4) Şirketin faaliyetlerinin yerinde denetimi, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılır. Şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Sözleşmelere İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Finansal Kiralama

Finansal kiralama sözleşmesi

MADDE 18- (1) Finansal kiralama sözleşmesi; kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören sözleşmedir.

Sözleşmenin konusu

MADDE 19- (1) Sözleşmeye taşınır ve taşınmaz mallar konu olabilir. Bilgisayar yazılımlarının çoğaltılmış nüshaları hariç olmak üzere patent gibi fikri ve sınai haklar bu sözleşmeye konu olamaz.

(2) Bütünleyici parça veya eklenti niteliklerine bakılmaksızın asli niteliğini koruyan her mal tek başına finansal kiralama sözleşmesinin konusu olabilir.

Finansal kiralama bedeli

MADDE 20- (1) Finansal kiralama bedeli ve ödeme dönemleri taraflarca belirlenir. Sözleşme konusu mal henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş olsa dahi, sözleşme tarihinden başlamak üzere kira bedelleri tahsil edilebilir. Sözleşme konusu malın sözleşme tarihinden itibaren iki yıl içerisinde kiracıya teslim edilmesi zorunludur.

Yurtdışından yapılacak finansal kiralamalar

MADDE 21- (1) Yurtdışından yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından tescil edilir.

(2) Yurtdışından yapılacak finansal kiralamalara ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından belirlenir.

Sözleşmenin şekli ve tescili

MADDE 22- (1) Sözleşme, yazılı şekilde yapılır. Taşınmaz mallara ilişkin sözleşmeler taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün beyanlar hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır mallara dair sözleşmeler bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil ve şerh olunur ve kiralayan tarafından ayrıca Finansal Kiralama Şirketleri Birliğine bildirilir.

daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören sözleşmedir.

Sözleşmenin konusu

MADDE 19- (1) Sözleşmeye taşınır ve taşınmaz mallar konu olabilir. Bilgisayar yazılımlarının çoğaltılmış nüshaları hariç olmak üzere patent gibi fikri ve sınai haklar bu sözleşmeye konu olamaz.

(2) Bütünleyici parça veya eklenti niteliklerine bakılmaksızın asli niteliğini koruyan her mal tek başına finansal kiralama sözleşmesinin konusu olabilir.

Finansal kiralama bedeli

MADDE 20- (1) Finansal kiralama bedeli ve ödeme dönemleri taraflarca belirlenir. Sözleşmede açıkça belirtilmek kaydıyla sözleşme konusu mal henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş olsa dahi, sözleşme tarihinden başlamak üzere kira bedelleri tahsil edilebilir. Sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde, sözleşme konusu malın sözleşme tarihinden itibaren iki yıl içinde kiracıya teslim edilmesi zorunludur.

Yurt dışından yapılacak finansal kiralamalar

MADDE 21- (1) Yurt dışından yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri Birlik tarafından tescil edilir.

(2) Yurt dışından yapılacak finansal kiralamalara ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Birlik tarafından belirlenir.

Sözleşmenin şekli ve tescili

MADDE 22- (1) Sözleşme, yazılı şekilde yapılır. Taşınmaz mallara ilişkin sözleşmeler taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün şerhler hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır mallara dair sözleşmeler bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil ve şerh olunur ve kiralayan tarafından ayrıca Birliğe bildirilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(2) Özel bir sicile kayıtlı olmayan taşınır mallara ilişkin sözleşmeler Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tescil edilir.

(3) Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicil herkese açıktır. İlgisini inanılır kılan herkes, kütükteki ilgili sayfanın ve belgelerin örneklerinin verilmesini isteyebilir. Hiç kimse sicildeki bir kaydı bilmediğini ileri süremez.

(4) Sözleşmelerin Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tesciline ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince belirlenir.

(5) Tescil veya şerhten sonra, üçüncü kişilerin finansal kiralama konusu mal üzerindeki aynı hak iktisapları kiralayana karşı ileri sürülemez.

(6) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesi uygulamasında kiracı geminin maliki sayılır.

(7) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun 49 uncu maddesi uygulamasında kiracı, hava aracının maliki sayılır.

Finansal kiralama konusu malın satın alınması

MADDE 23- (1) Finansal kiralama konusu malın mülkiyeti kiralayana aittir. Ancak taraflar sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının, malın mülkiyetini satın alma hakkını haiz olacağını kararlaştırabilir.

(2) Özel bir sicile kayıtlı olmayan taşınır mallara ilişkin sözleşmeler Birlik tarafından tutulacak özel sicile tescil edilir.

(3) Birlik tarafından tutulacak özel sicil herkese açıktır. Hiç kimse sicildeki bir kaydı bilmediğini ileri süremez.

(4) Sözleşmelerin Birlik tarafından tutulacak özel sicile tesciline ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Birlik tarafından belirlenir.

(5) Tescil veya şerhten sonra, üçüncü kişilerin finansal kiralama konusu mal üzerindeki aynı hak iktisapları kiralayana karşı ileri sürülemez.

(6) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesi uygulamasında kiracı, geminin maliki gibi değerlendirilir.

(7) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun 49 uncu maddesi uygulamasında kiracı, hava aracının maliki gibi değerlendirilir.

Finansal kiralama konusu malın satın alınması

MADDE 23- (1) Finansal kiralama konusu malın mülkiyeti kiralayana aittir. Ancak taraflar sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının, malın mülkiyetini satın alma hakkını haiz olacağını kararlaştırabilir.

(2) Finansal kiralama konusu tescile tabi taşınır mala ilişkin kiracı adına satın alma hakkının doğumundan itibaren otuz günlük süre içinde bu hakkın kiracı tarafından kullanılmaması ve bu Kanunun 32 nci maddesi uyarınca malın kiralayana iade edilmemesi durumunda, taraflar arasında yapılan sözleşmede bu hususta karara varılmış olması ve kiracıya konu hakkında tebligat yapılmış veya adresinde bulunmadığından tebligatın yapılamamış olması kaydıyla kiralayana

Tarafların hak ve borçları

MADDE 24- (1) Kiracı, sözleşme süresince finansal kiralama konusu malın zilyedi olup, sözleşmenin amacına uygun olarak her türlü faydayı elde etme hakkına sahiptir.

(2) Kiracı, finansal kiralama konusu malı sözleşmede öngörülen şart ve hükümlere göre itina ile kullanmak zorundadır.

(3) Sözleşmede aksine hüküm yok ise kiracı, malın her türlü bakımından ve korunmasından sorumlu olup, bakım ve onarım masrafları kiracıya aittir.

(4) Kiralama konusu malın sigorta ettirilmesi zorunludur. Malın kimin tarafından sigorta ettirileceği sözleşmede gösterilir. Sigorta primleri kiracı tarafından ödenir.

(5) Malın sözleşme süresi içinde hasar ve ziyayı sorumluluğu kiracıya aittir. Bu sorumluluk ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlıdır ve aşan kısım kiracı tarafından karşılanmak zorundadır.

(6) Kiracının seçimi ve talebi üzerine üçüncü kişiden sağlanan mal, kiracı tarafından teslim alınmış ise, bu malın ayıplı olmasından kiralayan sorumlu tutulamaz. Aynı hüküm, malın bizzat kiracıdan sağlanması halinde de uygulanır.

Malın kiracıya teslim edilmemesi

MADDE 25- (1) Finansal kiralama konusu malın, kiralayanın malın imalatçısı veya satıcısı ile zamanında sözleşme yapmaması veya gerekli ödemeyi zamanında yerine getirmemesi veya kiralayanın kusur ve ihmalden kaynaklanan diğer sebepler ile kiracıya teslim edilmemesi halinde 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 106 ncı maddesi hükmü uygulanır.

tek taraflı olarak kiralananı kiracıya devir ile ilgili her türlü işlemi yapabilir. Bu kapsamda mülkiyeti devir işlemi ile ilgili kiralayan tarafından yapılan tek taraflı talepler ilgili sicil tarafından yerine getirilir.

Tarafların hak ve borçları

MADDE 24- (1) Kiracı, sözleşme süresince finansal kiralama konusu malın zilyedi olup, sözleşmenin amacına uygun olarak her türlü faydayı elde etme hakkına sahiptir.

(2) Kiracı, finansal kiralama konusu malı sözleşmede öngörülen şart ve hükümlere göre itina ile kullanmak zorundadır.

(3) Sözleşmede aksine hüküm yok ise kiracı, malın her türlü bakımından ve korunmasından sorumlu olup, bakım ve onarım masrafları kiracıya aittir.

(4) Kiralama konusu malın sigorta ettirilmesi zorunludur. Malın kimin tarafından sigorta ettirileceği sözleşmede gösterilir. Sigorta primleri kiracı tarafından ödenir.

(5) Malın sözleşme süresi içinde hasar ve ziyayı sorumluluğu kiracıya aittir. Bu sorumluluk ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlıdır ve aşan kısım kiracı tarafından karşılanmak zorundadır.

(6) Kiracının seçimi ve talebi üzerine üçüncü kişiden sağlanan malın ayıplı olmasından kiralayan sorumlu tutulamaz. Aynı hüküm, malın bizzat kiracıdan sağlanması halinde de uygulanır.

Malın kiracıya teslim edilmemesi

MADDE 25- (1) Finansal kiralama konusu malın, kiralayanın malın imalatçısı veya satıcısı ile zamanında sözleşme yapmaması veya gerekli ödemeyi zamanında yerine getirmemesi veya kiralayanın kusur ve ihmalden kaynaklanan diğer sebepler ile kiracıya teslim edilmemesi halinde 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 106 ncı maddesi hükmü uygulanır.

Zilyedliğin ve kiracılık sıfatının devri

MADDE 26- (1) Kiracı, kiracılık sıfatını veya sözleşmeden doğan hak veya yükümlülüklerini, kiralayandan yazılı izin alınması kaydıyla devredebilir. Bu devir nedeniyle finansal kiralama sözleşmesinde yapılan kiracı değişikliği, ilgisine göre 21 inci veya 22 nci madde çerçevesinde tescil edilir veya şerh olunur.

(2) Konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracı, kiralayana bilgi vermek, diğer finansal kiralama işlemlerinde ise sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla finansal kiralama konusu malın zilyetliğini bir başkasına devredebilir.

Mülkiyetin devri

MADDE 27- (1) Sözleşmede aksi öngörülmemişse kiralayan, malın mülkiyetini bir üçüncü kişiye devredemez. Sözleşmede bu yetkinin tanınması halinde, devir, ancak başka bir kiralayana yapılabilir. Devralan, sözleşme hükümlerine uymak zorundadır. Devrin kiracıya karşı geçerli olması onun haberdar edilmesine bağlıdır.

Kiracının iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 28- (1) Kiracının iflası halinde, iflas memuru, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 221 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre büro teşkilinden önce, finansal kiralama konusu malların tefrikine karar verir. İflas memurunun bu kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(2) Kiracı aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde, icra memuru, finansal kiralama konusu malların takibin dışında tutulmasına karar verir. İcra memurunun kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(3) Bu itirazlar, icra mahkemesince en geç bir ay içinde karara bağlanır.

Kiralayanın iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 29- (1) Kiralayanın iflası halinde sözleşme, kararlaştırılan sürenin sonuna kadar iflas masasına karşı geçerliliğini sürdürür.

Zilyedliğin ve kiracılık sıfatının devri

MADDE 26- (1) Kiracı, kiracılık sıfatını veya sözleşmeden doğan hak veya yükümlülüklerini, kiralayandan yazılı izin almak kaydıyla devredebilir. Bu devir nedeniyle finansal kiralama sözleşmesinde yapılan kiracı değişikliği, ilgisine göre 21 inci veya 22 nci madde çerçevesinde tescil edilir veya şerh olunur.

(2) Konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracı, kiralayana bilgi vermek, diğer finansal kiralama işlemlerinde ise sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla finansal kiralama konusu malın zilyetliğini bir başkasına devredebilir.

Mülkiyetin devri

MADDE 27- (1) Sözleşmede aksi öngörülmemişse kiralayan, malın mülkiyetini bir üçüncü kişiye devredemez. Sözleşmede bu yetkinin tanınması halinde, devir, ancak başka bir kiralayana yapılabilir. Devralan, sözleşme hükümlerine uymak zorundadır. Devrin kiracıya karşı geçerli olması onun haberdar edilmesine bağlıdır.

Kiracının iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 28- (1) Kiracının iflası halinde, iflas memuru, 2004 sayılı Kanunun 221 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre büro teşkilinden önce, finansal kiralama konusu malların tefrikine karar verir. İflas memurunun bu kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(2) Kiracı aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde, icra memuru, finansal kiralama konusu malların takibin dışında tutulmasına karar verir. İcra memurunun kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(3) Bu itirazlar, icra mahkemesince en geç bir ay içinde karara bağlanır.

Kiralayanın iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 29- (1) Kiralayanın iflası halinde sözleşme, kararlaştırılan sürenin sonuna kadar iflas masasına karşı geçerliliğini sürdürür.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(2) Kiralayan aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde finansal kiralama konusu mallar sözleşme süresi içinde haczedilemez.

Sözleşmenin sona ermesi

MADDE 30- (1) Sözleşmede aksi kararlaştırılmadıkça, sözleşme süresinin dolması, kiracının iflasi, ölümü veya fiil ehliyetini kaybetmesi hallerinde kendiliğinden sona erer.

(2) Kiracının tasfiye sürecine girmesi veya tasfiyeye girmeksizin finansal kiralama konusu malın tahsis edildiği işletmesini tasfiye etmesi halinde kiracının talebi üzerine sözleşmede aksine hüküm yoksa sözleşme süresinden önce feshedilebilir.

(3) Sözleşmenin taraflarından her biri sürenin bitiminden en az üç ay önce bildirmek kaydıyla, mevcut veya yeni şartlar ile sözleşmenin uzatılmasını talep edebilir. Sözleşmenin uzatılması tarafların anlaşmasına bağlıdır.

Sözleşmenin ihlali

MADDE 31- (1) Kiralayan, finansal kiralama bedelini ödemede temerrüde düşen kiracıya verdiği otuz günlük süre içinde de bu bedelin ödenmemesi halinde, sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, sözleşmede, süre sonunda mülkiyetin kiracıya geçeceği kararlaştırılmış ise, bu süre altmış günden az olamaz. Bir yıl içinde sözleşmede yer alan kira bedellerinden ikisinin zamanında ödememesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmeler kiralayan tarafından feshedilebilir.

(2) Taraflardan birinin sözleşmeye aykırı harekette bulunduğu hallerde, bu aykırılık nedeniyle diğer tarafın sözleşmeyi devam ettirmesinin beklenemeyeceği durumlarda sözleşme feshedilebilir.

(3) Kiracı ve kiralayan arasında finansal kiralama sözleşmesi ile ilgili ihtilaflarda, mahkemece finansal kiralama konusu malın ihtiyati tedbir kararı alınarak kiralayana veya üçüncü bir kişiye bırakılması durumunda, kiralayan mahkemeye malın rayiç değeri kadar teminat yatırmak

(2) Kiralayan aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde finansal kiralama konusu mallar sözleşme süresi içinde haczedilemez.

Sözleşmenin sona ermesi

MADDE 30- (1) Sözleşmede aksi kararlaştırılmadıkça, sözleşme süresinin dolması, kiracının iflasi, ölümü veya fiil ehliyetini kaybetmesi hallerinde kendiliğinden sona erer.

(2) Kiracının tasfiye sürecine girmesi veya tasfiyeye girmeksizin finansal kiralama konusu malın tahsis edildiği işletmesini tasfiye etmesi halinde kiracının talebi üzerine sözleşmede aksine hüküm yoksa sözleşme süresinden önce feshedilebilir.

(3) Sözleşmenin taraflarından her biri sürenin bitiminden en az üç ay önce bildirmek kaydıyla, mevcut veya yeni şartlar ile sözleşmenin uzatılmasını talep edebilir. Sözleşmenin uzatılması tarafların anlaşmasına bağlıdır.

Sözleşmenin ihlali

MADDE 31- (1) Kiralayan, finansal kiralama bedelini ödemede temerrüde düşen kiracıya verdiği otuz günlük süre içinde de bu bedelin ödenmemesi halinde, sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, sözleşmede, süre sonunda mülkiyetin kiracıya geçeceği kararlaştırılmış ise, bu süre altmış günden az olamaz. Bir yıl içinde sözleşmede yer alan kira bedellerinden üçünü veya üst üste ikisini zamanında ödememesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmeler kiralayan tarafından feshedilebilir.

(2) Taraflardan birinin sözleşmeye aykırı harekette bulunduğu hallerde, bu aykırılık nedeniyle diğer tarafın sözleşmeyi devam ettirmesinin beklenemeyeceği durumlarda sözleşme feshedilebilir.

(3) Kiracı ve kiralayan arasında finansal kiralama sözleşmesi ile ilgili ihtilaflarda, mahkemece finansal kiralama konusu malın ihtiyati tedbir kararı alınarak kiralayana veya üçüncü bir kişiye bırakılması durumunda, kiralayan mahkemeye malın rayiç değeri kadar teminat yatırmak

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

suretiyle mal üzerinde tasarruf edebilir. Şu kadar ki; sözleşmenin feshinin haksız olduğuna karar verilmesi halinde, kiralayan kiracının zararını tazminle yükümlüdür.

Sözleşmenin sona ermesinin sonuçları

MADDE 32- (1) Sözleşme sona erdiğinde, sözleşmeden doğan satın alma hakkını kullanmayan veya bu hakkı bulunmayan kiracı finansal kiralama konusu malı derhal geri vermekle mükelleftir.

Sözleşmenin feshinin sonuçları

MADDE 33- (1) Sözleşmenin kiralayan tarafından feshi ile 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca kiracı tarafından feshi hallerinde, kiracı malı iade ile yükümlüdür. İade edilen malın sözleşmenin feshi tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından düşük olması durumunda aradaki fark kiracı tarafından kiralayana ödenir. Kiralayana iade edilen malın sözleşmenin feshi tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından yüksek olması durumunda aradaki fark kiralayan tarafından kiracıya ödenir.

(2) Sözleşme kiracı tarafından feshedilirse kiracı malı geri vermekle beraber uğradığı zararın tazminini, kiralayandan talep edebilir.

(3) Sözleşmeden kaynaklanan borçlara karşılık teminat olarak alınan ipoteklerin paraya çevrilmesinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 150/1 maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Kiracının bu Kanunda belirtilen süreler içinde borcunu ödememesinden dolayı kiralayan tarafından noter aracılığıyla kiracıya gönderilen fesih ihtarnameleri hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68/b maddesi hükümleri uygulanır.

suretiyle mal üzerinde tasarruf edebilir. Şu kadar ki; sözleşmenin feshinin haksız olduğuna karar verilmesi halinde, kiralayan kiracının zararını tazminle yükümlüdür.

Sözleşmenin sona ermesinin sonuçları

MADDE 32- (1) Sözleşme sona erdiğinde, sözleşmeden doğan satın alma hakkını kullanmayan veya bu hakkı bulunmayan kiracı finansal kiralama konusu malı derhal geri vermekle mükelleftir.

Sözleşmenin feshinin sonuçları

MADDE 33- (1) Sözleşmenin kiralayan tarafından feshi ile 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca kiracı tarafından feshi hallerinde, kiracı malı iade ile yükümlüdür. İade edilen malın üçüncü kişilere satılması halinde sözleşmede aksi bir değer kararlaştırılmadıkça satış bedelinin vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından düşük olması durumunda aradaki fark kiracı tarafından kiralayana ödenir. Sözleşmede aksi bir değer kararlaştırılmadıkça iade edilen malın satış bedelinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından yüksek olması durumunda aradaki fark kiralayan tarafından kiracıya ödenir. İade alınan malın üçüncü kişilere finansal kiralama yöntemiyle kiralınması halinde de aynı esaslar uygulanır.

(2) Sözleşme kiracı tarafından feshedilirse kiracı malı geri vermekle beraber uğradığı zararın tazminini, kiralayandan talep edebilir.

(3) Sözleşmeden kaynaklanan borçlara karşılık teminat olarak alınan ipoteklerin paraya çevrilmesinde 2004 sayılı Kanunun 150/1 maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Kiracının bu Kanunda belirtilen süreler içinde borcunu ödememesinden dolayı kiralayan tarafından noter aracılığıyla kiracıya gönderilen fesih ihtarnameleri hakkında 2004 sayılı Kanunun 68/b maddesi hükümleri uygulanır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 34- (1) Sözleşme hakkında 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 764, 765, 766 ncı maddeleri ve 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 222, 223, 224, 254 üncü maddeleri ile 18/5/1955 tarihli ve 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

Teşvik

MADDE 35- (1) Yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi halinde kiralayan, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması halinde uygulanan teşviklerden yararlanır. Finansal kiralama şirketinin teşvik belgesi ile ilgili sorumluluğu, kendisine devri gerçekleşen kısmı ile sınırlıdır.

Gümrüğe dair hükümler

MADDE 36- (1) Yabancı şirket ile kiracı arasında akdedilen sözleşmeye göre getirilen mallara gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler bakımından aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Satın alma hakkı bulunmayan bir sözleşmeye dayanarak veya bu hak bulunsa dahi teşvik belgesinde gümrük muafiyetinden yararlanması öngörülmemiş malların Türkiye'ye girişinde, gümrük mevzuatının süre kısıtlaması hariç, sözleşme süresine bağlı olarak 4458 sayılı Gümrük Kanununun Geçici İthalat Rejimine dair hükümleri uygulanır. Sözleşme süresi sonunda kesin ithalatın yapılmaması ve finansal kiralama konusu malların kiralayana iade edilmek üzere yurtdışına çıkarılmak istenmesi halinde daha önce alınan teminat 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre çözülür.

b) Sözleşme süresi sonunda finansal kiralama konusu malların kesin ithalatının yapılması halinde gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki cari kur ve Gümrük Kanununun eşyanın gümrük kıymetine ilişkin hükümlere göre belirlenecek kıymet üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler tahakkuk ve tahsil olunur.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 34- (1) Sözleşme hakkında 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 764, 765, 766 ncı maddeleri ve 818 sayılı Kanunun 222, 223, 224, 254 üncü maddeleri ile 18/5/1955 tarihli ve 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

Teşvik

MADDE 35- (1) Yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi halinde kiralayan, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması halinde uygulanan teşviklerden yararlanır. Finansal kiralama şirketinin teşvik belgesi ile ilgili sorumluluğu, kendisine devri gerçekleşen kısmı ile sınırlıdır.

Gümrüğe dair hükümler

MADDE 36- (1) Yabancı şirket ile kiracı arasında akdedilen sözleşmeye göre getirilen mallara gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler bakımından aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Satın alma hakkı bulunmayan bir sözleşmeye dayanarak veya bu hak bulunsa dahi teşvik belgesinde gümrük muafiyetinden yararlanması öngörülmemiş malların Türkiye'ye girişinde, gümrük mevzuatının süre kısıtlaması hariç, sözleşme süresine bağlı olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun geçici ithalat rejimine dair hükümleri uygulanır. Sözleşme süresi sonunda kesin ithalatın yapılmaması ve finansal kiralama konusu malların kiralayana iade edilmek üzere yurt dışına çıkarılmak istenmesi halinde daha önce alınan teminat 4458 sayılı Kanun hükümlerine göre çözülür.

b) Sözleşme süresi sonunda finansal kiralama konusu malların kesin ithalatının yapılması halinde gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki cari kur ve 4458 sayılı Kanunun eşyanın gümrük kıymetine ilişkin hükümlerine göre belirlenecek kıymet üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler tahakkuk ve tahsil olunur.

İstisnalar ve vergi nispetinin tespiti

MADDE 37- (1) Sözleşme her türlü vergi, resim ve harçtan istisnadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Faktoring ve Finansman

Faktoring sözleşmesi

MADDE 38- (1) Faktoring sözleşmesi, mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak fatura ile tevsik edilen alacakların devralınmasını ve bu alacaklara karşılık ödemede bulunmak suretiyle finansman sağlanmasını öngören sözleşmedir.

(2) Faktoring sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

(3) Aynı faturaya dayalı olarak birden fazla faktoring sözleşmesi düzenlenemez.

Finansman sözleşmesi

MADDE 39- (1) Finansman sözleşmesi, her türlü mal veya hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim ve temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşmedir. Kredi geri ödemeleri, adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılır.

(2) Finansman şirketlerinin, kredilendirecekleri mal veya hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı şekilde genel bir sözleşme yapmaları zorunludur.

(3) Finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

İstisnalar ve vergi nispetinin tespiti

MADDE 37- (1) Finansal kiralama sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kağıtlar ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kağıtlar damga vergisinden, bu kağıtlarla ilgili yapılacak işlemler harçtan müstesnadır.

(2) Satıp geri kiralama yöntemi ile yapılan kiralama sözleşmeleri kapsamında kiralanan taşınmazların sözleşme süresi sonunda kiracı adına tapuya tescili tapu harcından müstesnadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Faktoring ve Finansman

Faktoring sözleşmesi

MADDE 38- (1) Faktoring sözleşmesi; mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilebilen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir almak suretiyle, faktoring şirketinin müşterisine sağladığı tahsilat, borçlu ve müşteri hesaplarının tutulmasının yanı sıra finansman veya faktoring garantisini fonksiyonlarından herhangi birini ya da tümünü içeren sözleşmedir.

(2) Faktoring sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

Finansman sözleşmesi

MADDE 39- (1) Finansman sözleşmesi, her türlü mal veya hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim veya temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşmedir. Kredi geri ödemeleri, adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılır.

(2) Finansman şirketlerinin, kredilendirecekleri mal veya hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı şekilde genel bir sözleşme yapmaları zorunludur.

(3) Finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

BEŞİNCİ KISIM

Birlikler

Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği

MADDE 40- (1) Tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulmuştur.

(2) Finansal kiralama şirketleri Finansal Kiralama Şirketleri Birliğine; faktoring şirketleri Faktoring Şirketleri Birliğine, finansman şirketleri Finansman Şirketleri Birliğine faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde üye olmak zorundadır.

Birliklerin görev ve yetkileri

MADDE 41- (1) Şirket birlikleri;

a) Mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerin birlik ve dayanışmasını artırmak, eğitim, tanıtım ve araştırma faaliyetlerinde bulunmakla,

b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamakla,

c) Üyelerinin uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemekle,

ç) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmakla.

d) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla,

e) Üyelerin ilân ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarı itibarıyla tespit etmekle,

görevli ve yetkilidir.

BEŞİNCİ KISIM

Birlik

BİRİNCİ BÖLÜM

Birlik

Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği

MADDE 40- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği kurulur.

(2) Şirketler faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Birliğe üye olmak zorundadır.

Birliğin görev ve yetkileri

MADDE 41- (1) Birlik;

a) Mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerin birlik ve dayanışmasını artırmak, eğitim, tanıtım ve araştırma faaliyetlerinde bulunmakla,

b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamakla,

c) Üyelerinin uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemekle,

ç) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmakla,

d) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla,

e) Üyelerin ilân ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarı itibarıyla tespit etmekle,

f) Üyelerinin ortak menfaatlerini ilgilendiren konularda yönetim kurulu kararına istinaden dava açmakla,

g) Üyeleri arasında ortak projelere ilişkin işbirliğini temin etmekle,

Organlar ve statü

MADDE 42- (1) Birliklerin organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce seçimlere katılacak üyeleri ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar; bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık sayım ilkelerine göre yapılır. Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itiraz hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

(2) Birliklerin organları, çalışma esasları ve faaliyetlerinin kapsamı, birliklerin görüşünü alarak Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak statülerinde gösterilir. Üyeler, birliklerin statüsüne ve birlikler tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır. Birliklerin giderleri, statüleri gereğince tespit olunan oy sayısına göre üyelere dağıtılır. Üyeler, kendilerine düşen masraf paylarını statülerde belirtilen süre içinde yatırmak zorundadır. Masraf iştirak payları belirlenen süre içinde ödenmediği takdirde birlikler tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Masraf iştirak paylarının ödenmesine dair kararlar 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

ğ) Bu Kanunda sayılan diğer görevleri yerine getirmekle,
görevli ve yetkilidir.

Organlar ve statü

MADDE 42- (1) Birlik organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce seçimlere katılacak üyeleri ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar; bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık sayım ilkelerine göre yapılır. Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itiraz hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

(2) Birliğin statüsünde yapılacak değişiklikler Birliğin görüşünü alarak Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulur. Üyeler, Birliğin statüsüne ve Birlik tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır. Birlik giderleri, statü gereğince tespit olunan oy sayısına göre üyelere dağıtılır. Üyeler, kendilerine düşen masraf paylarını statüde belirtilen süre içinde yatırmak zorundadır. Masraf iştirak payları belirlenen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Masraf iştirak paylarının ödenmesine dair kararlar 2004 sayılı Kanunun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(3) Birliğin aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) Birliklerin aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyelerine birliklerin yönetim kurulunca bin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Fatura Merkezi Kayıt Sistemi

MADDE 43- (1) Faktoring Şirketleri Birliği, faktoring işleminin mal veya hizmet satışından doğduğunu tevsik eden faturaların seri numaralarının tutulduğu ve faktoring şirketlerinin gerektiğinde erişimine açık bir Fatura Merkezi Kayıt Sistemi kurar.

(2) Faktoring şirketleri ile bankalar, fatura seri numaralarını, faktoring sözleşmesinin imzalanmasını müteakip en geç onbeş gün içinde Fatura Merkezi Kayıt Sistemine kaydedilmek üzere, Faktoring Şirketleri Birliğine göndermek zorundadır.

(3) Faktoring şirketleri ile bankalar, faktoring sözleşmesini imzalamadan önce kendilerine ibraz edilen faturaların başka bir faktoring işleminde kullanılıp kullanılmadığını Fatura Merkezi Kayıt Sisteminden kontrol etmek zorundadır.

ALTINCI KISIM
Cezai Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
İdari Para Cezaları

İdari para cezaları

MADDE 44- (1) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle şirketlere ve ilgililere bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık halinde beşbin Türk Lirasından onbeşbin Türk Lirasına kadar,

b) 8 inci maddesine aykırı şekilde şube ve temsilcilik açılması halinde üçbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar,

c) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile yasaklanan faaliyetlerde bulunulması halinde elli bin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar,

uymayan üyelerine Birlik yönetim kurulunca bin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Merkezi fatura kaydı

MADDE 43- (1) Faktoring şirketleri ile bankalar, fatura bilgileri de dâhil olmak üzere devir aldıkları alacaklarla ilgili bilgileri Risk Merkezi nezdinde veya Birliğin uygun göreceği bir şekilde toplulaştırırlar. Bilgilerin paylaşımına ilişkin usul ve esaslar Birlik tarafından belirlenir.

ALTINCI KISIM
Cezai Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
İdari Para Cezaları

İdari para cezaları

MADDE 44- (1) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle şirketlere bu Kanunun;

a) 8 inci maddesine aykırılık halinde üçbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendine aykırılık halinde, onbin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan tutarın on katına kadar,

c) 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı işlem yapılması halinde onbin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan işlem tutarının beş katına kadar,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ç) 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı işlem yapılması halinde onbin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan işlem tutarının üç katına kadar,

d) 11 inci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarına aykırılık halinde bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

e) 13 üncü maddesine aykırı şekilde atama yapılması halinde ikibin Türk Lirasından sekizbin Türk Lirasına kadar ve cezanın tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde, bu sürenin bitiminden itibaren geçen her gün için verilmiş olan cezanın yüzde onu tutarında,

f) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı olarak şirketin mali büyüklüklerini önemli ölçüde etkileyen veya önemli ölçüde etkilemekle birlikte süreklilik arz eden uygulamalar yapılması halinde ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

g) 14 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

ğ) 15 inci maddeye istinaden çıkarılan düzenlemelerde yer alan sınırlamalara aykırılık halinde, onbin Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde birine kadar,

h) 15 inci maddede öngörülen bildirim yapılmaması halinde, bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

ı) 16 ncı maddesine göre ayrılması gereken karşılıkların tesis edilmemesi hâlinde, bin Türk Lirasından az olmamak üzere, ayrılması gereken karşılık tutarının binde ikisine kadar; üç aydan az olmamak üzere Kurumca verilecek süre içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde ise, tesis edilmeyen karşılık tutarının yüzde üçü tutarında,

i) 17 nci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

j) 19 uncu maddesinin birinci, 22 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları, 38 inci

ç) 11 inci maddesinin ikinci veya beşinci fıkrasına aykırılık halinde bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesine aykırı şekilde atama yapılması halinde ikibin Türk Lirasından sekizbin Türk Lirasına kadar ve cezanın tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde, bu sürenin bitiminden itibaren geçen her gün için verilmiş olan cezanın yüzde onu tutarında,

e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

f) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak şirketin mali büyüklüklerini önemli ölçüde etkileyen veya önemli ölçüde etkilemekle birlikte süreklilik arz eden uygulamalar yapılması halinde ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

g) 14 üncü maddesinin dördüncü veya beşinci fıkrasına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

ğ) 15 inci maddeye istinaden çıkarılan düzenlemelerde yer alan sınırlamalara aykırılık halinde, onbin Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde birine kadar,

h) 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bildirim yapılmaması halinde, bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

ı) 16 ncı maddesine göre ayrılması gereken karşılıkların tesis edilmemesi hâlinde, bin Türk Lirasından az olmamak üzere, ayrılması gereken karşılık tutarının binde ikisine kadar; üç aydan az olmamak üzere Kurumca verilecek süre içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde ise, tesis edilmeyen karşılık tutarının yüzde üçü oranında,

i) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık halinde, ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

j) 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına, 22 nci maddesinin birinci veya ikinci fıkrasına,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ve 39 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde, bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

k) 43 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde, bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(2) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, ilgili maddelerine göre Kurul ve Kurum tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemeler ile Kurum tarafından verilen talimatlara uyulmaması halinde, bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

Savunma hakkı ve kapatma kararı

MADDE 45- (1) İdari para cezalarının uygulanıp uygulanmayacağına ilgilinin savunması alındıktan sonra karar verilir. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

(2) Bu Kanunun 8 inci maddesi hükümlerine aykırı olarak yurtiçinde açılan şube ve temsilcilikler hakkında, 44 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmakla birlikte, bunlar Kurumun talebi üzerine valiliklerce geçici veya sürekli kapatılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

38 inci maddesinin ikinci fıkrasına ve 39 uncu maddesinin ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık halinde, bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(2) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık halinde beşbin Türk Lirasından onbeşbin Türk Lirasına kadar,

b) 11 inci maddesinin birinci, ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık halinde bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar,

c) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık halinde ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(3) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, ilgili maddelerine göre Kurul ve Kurum tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemeler ile Kurum tarafından verilen talimatlara uyulmaması halinde, beşbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

Savunma hakkı ve kapatma kararı

MADDE 45- (1) İdari para cezalarının uygulanıp uygulanmayacağına ilgilinin savunması alındıktan sonra karar verilir. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

(2) Bu Kanunun 8 inci maddesi hükümlerine aykırı olarak yurt içinde açılan şubeler hakkında, 44 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanmakla birlikte, bunlar Kurumun talebi üzerine valiliklerce geçici veya sürekli kapatılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Suçlar

İzinsiz faaliyette bulunmak

MADDE 46- (1) Bu Kanuna göre alınması

gereken izinleri almaksızın aslen veya fer'an meslek edinerek finansal kiralama, faktoring ve finansman faaliyetlerinde bulunan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri, altı aydan iki yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu suçun bir işyeri bünyesinde işlenmesi hâlinde bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekrerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(2) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilân ve reklâmlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda şirket gibi faaliyet gösterdikleri izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, üç aydan bir yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekrerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara aykırılık hâlinde Kurumun ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine, sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararıyla kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

Yetkili merciler ile denetim görevlilerince istenen bilgi ve belgeleri vermemek ve görevlerini yapmalarını engellemek

MADDE 47- (1) Bu Kanunla yetkilendirilen

mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz günden binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Suçlar

İzinsiz faaliyette bulunmak

MADDE 46- (1) Bu Kanuna göre alınması

gereken izinleri almaksızın finansal kiralama, faktoring ve finansman faaliyetlerinde bulunan kişiler, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun yararına olarak işlendiği tüzel kişi hakkında tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. Ayrıca, bu suçun bir işyeri bünyesinde işlenmesi hâlinde bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekrerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(2) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilân ve reklâmlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda şirket gibi faaliyet gösterdikleri izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan kişiler, üç aydan bir yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekrerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara aykırılık hâlinde Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine, sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararıyla kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

Yetkili merciler ile denetim görevlilerince istenen bilgi ve belgeleri vermemek ve görevlerini yapmalarını engellemek

MADDE 47- (1) Bu Kanunla yetkilendirilen

mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz günden binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(2) Bu Kanunla yetkilendirilen denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişiler iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak

MADDE 48 - (1) Şirketin bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine ve mahkemelere verdiği veya yayımladığı belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve binbeşyüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

Yazılı başvuru ve müdahale

MADDE 49- (1) Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Bu Kanun uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Kurumun başvuruda bulunması hâlinde, Kurum başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyet izninin iptali

Faaliyet izninin iptali

MADDE 50- (1) Bir şirketin faaliyet izni;
a) Faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içerisinde faaliyete geçilmemesi,
b) Faaliyet izninin alındığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili birliğe üye olunmaması ve bu yükümlülüğün Kurum tarafından yapılan uyarıdan itibaren bir hafta içinde yerine getirilmemesi,
c) Sisteme giriş payının kalan taksitlerinden en az birinin Kurum hesabına yatırılmaması ve bu yükümlülüğün Kurum tarafından yapılan uyarıya rağmen yerine getirilmemesi,
ç) Adres değişikliğinin süresi içerisinde Kuruma bildirilmemesi ve yapılan yasal tebligata rağmen adresinde bulunulmaması,
d) Faaliyetlere kesintisiz bir yıl süre ile ara verilmesi,

(2) Bu Kanunla yetkilendirilen denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişiler iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak

MADDE 48 - (1) Şirketin bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine ve mahkemelere verdiği veya yayımladığı belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve binbeşyüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

Kurumun bildirim yükümlülüğü

MADDE 49- (1) Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin Kurum tarafından herhangi bir suç unsurunun tespit edilmesi halinde Cumhuriyet Başsavcılığına bildirimde bulunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyet izninin iptali

Faaliyet izninin iptali

MADDE 50- (1) Bir şirketin faaliyet izni;
a) Faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içinde faaliyete geçilmemesi,
b) Faaliyet izninin alındığı tarihten itibaren bir ay içinde Birliğe üye olunmaması ve bu yükümlülüğün Kurum tarafından yapılan uyarıdan itibaren bir hafta içinde yerine getirilmemesi,
c) Adres değişikliğinin süresi içinde Kuruma bildirilmemesi ve yapılan yasal tebligata rağmen adresinde bulunulmaması,
ç) Faaliyetlere kesintisiz bir yıl süre ile ara verilmesi,
d) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (ç) bentlerinde yasaklanan faaliyetlerde bulunulması,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

e) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yasaklanan faaliyetlerde bulunulması,

f) Bir yıl içerisinde iki defadan fazla 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrasında yasaklanan faaliyetlerde bulunulması,

g) Faaliyetine son vermesi,

hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda, Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlarla iptal edilir.

(2) Faaliyet izninin iptaline ilişkin karar ilgili şirkete bildirilir ve Resmi Gazetede yayımlanır. İptal kararının Resmi Gazetede yayımlanması ilgililere yapılacak tebligat hükmündedir. Şirketin bu kararın yayımı tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde "Faaliyet İzin Belgesi"ni Kuruma iade etmesi gerekir.

(3) Faaliyet izni iptal edilen şirketin, faaliyetlerini derhal durdurması ve iptal tarihinden itibaren üç ay içinde genel kurulunu toplayarak, şirket konusu ve unvanını değiştirmek veya tasfiye işlemlerini başlatmak üzere karar alması zorunludur.

(4) Faaliyet izni iptal edilenler bu Kanunda belirtilen faaliyetlerle iştigal edemez, ticaret unvanlarında, ilan ve reklâmlarında veya işyerlerinde söz konusu işlerle iştigal ettikleri izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamaz.

YEDİNCİ KISIM

Son Hükümler

Değiştirilen hükümler

MADDE 51- (1) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 168 inci maddesinin (B) fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"İkrazatçılık faaliyetleri Hazine Müsteşarlığıınca belirlenen esaslara tabidir."

e) Faaliyete son verilmesi,

hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda, Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlarla iptal edilir.

(2) Faaliyet izninin iptaline ilişkin karar ilgili şirkete bildirilir ve Resmi Gazetede yayımlanır. İptal kararının Resmi Gazetede yayımlanması ilgililere yapılacak tebligat hükmündedir.

(3) Faaliyet izni iptal edilen şirketin, faaliyetlerini derhal durdurması ve iptal tarihinden itibaren üç ay içinde genel kurulunu toplayarak, şirket konusu ve unvanını değiştirmek veya tasfiye işlemlerini başlatmak üzere karar alması zorunludur.

YEDİNCİ KISIM

Son Hükümler

Değiştirilen hükümler

MADDE 51- (1) 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun Tapu ve Kadastro işlemlerinden alınacak harçlar başlıklı (4) sayılı tarifesinin "I-Tapu işlemleri" bölümünün yirminci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"g) Satıp geri kiralama yöntemi ile gerçekleştirilen kiralama sözleşmeleri kapsamında kiracı tarafından sözleşme süresi sonunda geri

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 52- (1) 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer kanunlarda, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanuna göre çıkarılacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar, kaldırılan hükümlere dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda öngörülen düzenlemeler bir yıl içerisinde yürürlüğe konulur.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Şirketler durumu, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi de dahil olmak üzere bu Kanun hükümlerine intibak ettirmek zorundadır. Mücbir sebeplerin bulunması ve Kurulca uygun görülmesi halinde bu süre bir yılı geçmemek üzere uzatılabilir.

alınmak kaydıyla kiralanın taşınmazların kiralanıyana satışı sırasında devredenden (Taşınmazın herhangi bir şekilde kiracı tarafından geri alınmamasının tespiti durumunda ilgililerden (a) bendindeki oran ile bu bentteki oran arasındaki farka tekabül eden harç tutarı 213 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi ile birlikte alınır.) Binde 3,96”

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 52- (1) 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer kanunlarda, 3226 sayılı Kanun ile 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanuna göre çıkarılacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar, kaldırılan hükümlere dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda öngörülen düzenlemeler bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren şirketler durumlarını, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendine üç yıl içinde, 8 inci maddenin birinci ve 13 üncü maddenin ikinci fıkralarına altı ay içinde intibak ettirmek zorundadır. Mücbir sebeplerin bulunması ve Kurulca uygun görülmesi halinde bu süreler bir yılı geçmemek üzere uzatılabilir.

(2) 30/4/2012 tarihinden önce Kuruma kuruluş veya faaliyet izni için başvuranlar hakkında birinci fıkraya hükümleri uygulanır.

Birlikler ile ilgili yükümlülükler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanunun

yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirketler, ilgili birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde birliğe üye olmak zorundadır.

(2) Bu Kanun hükümleri uyarınca Finansal Kiralama Şirketleri Birliğinde tutulan özel sicile tescil edilecek sözleşmelerin tescilinde 22 nci madde uyarınca tescile ilişkin usul ve esaslar belirlenene kadar mülga 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun tescile ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Finansal Kiralama Şirketleri Birliği kuruluncaya kadar 21 inci madde uyarınca yapılacak finansal kiralama sözleşmelerinin tescilinde 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun ilgili hükümünün uygulanmasına devam olunur.

(3) Fatura Merkezi Kayıt Sisteminin, Faktoring Şirketleri Birliğinin faaliyete geçtiği tarihi izleyen altı ay içinde kurulması zorunludur.

Düzenlenmiş olan finansal kiralama sözleşmeleri

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun

yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri için mülga 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun süreye ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Birlikler ile ilgili yükümlülükler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Birlik organları-

nın, Birlik organlarında şirketlerin temsilinin, Birliğin çalışma esaslarının ve faaliyetlerinin kapsamının yer aldığı, Finansal Kiralama Derneği, Faktoring Derneği ve Tüketici Finansmanı Şirketleri Derneği tarafından Kurulun uygun görüşü alınarak hazırlanacak statü, Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulur.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirketler Birliğinin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde Birliğe üye olmak zorundadır.

(3) Bu Kanun hükümleri uyarınca Birlik tarafından tutulan özel sicile tescil edilecek sözleşmelerin tescilinde 22 nci madde uyarınca tescile ilişkin usul ve esaslar belirlenene kadar bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun tescile ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(4) Birlik kuruluncaya kadar 21 inci madde uyarınca yapılacak finansal kiralama sözleşmelerinin tescilinde bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun ilgili hükmünün uygulanmasına devam olunur.

(5) Bu Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen işlemler, Birliğin kuruluş tarihini izleyen bir yıl içinde yerine getirilir.

Düzenlenmiş olan finansal kiralama sözleşmeleri

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun

yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri için bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun süreye ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

İkrazatçılarla ilgili hükümler

GEÇİCİ MADDE 5- (1) 90 sayılı Kanun

Hükmünde Kararnameden aldıkları yetkiye istinaden ikrazatçılık faaliyetinde bulunanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu Kanunda sayılı faaliyetlerden birini

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 53 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

yürütmek amacıyla Kuruma başvuruda bulunabilirler. Bu süre içinde mevcut sözleşmelerinden kaynaklanan alacaklarının tahsiline yönelik işlemler dışında yeni bir ikrazatçılık faaliyetinde bulunamazlar. Kuruma başvuruda bulunan ikrazatçılar Kuruldan gerekli izinleri almak suretiyle faaliyetlerine factoring, finansal kiralama veya finansman şirketi olarak devam edebilirler. Kurulacak bu şirketler bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan sermaye yükümlülüğünü üç yıl içinde yerine getirmek zorundadır. Kuruma başvuruda bulunmayan veya başvurduğu halde Kuruldan gerekli izinleri almayanların ikrazatçılık faaliyet izinleri başka bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer.

Yürürlük

MADDE 53- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı V.

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı V.

N. Ekren

Millî Savunma Bakanı V.

M. Başesgioğlu

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı V.

N. Çubukçu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu